Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 72 (14092) | 1973 оной мартын 27, вторник | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй обкомдо, Буряадай
...СР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

...ЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, ...ХОЗУУДТА ШЭНЭ ГАЗАР АШАГЛАХА ТУХАЙ

...СС-эй Буряадай обкомой VIII пленумэй шиидхэ... бэелүүлэн, КПСС-эй райкомуудай, аймгүйсэдко... Хүдөө ажахын министерствын, совхозуудай үй... нэгэдэлэй ба хүдөө ажахын трестнүүдэй 1973 ... мянган гектар шэнэ газар ашаглажа, хахалаг... газараа үргэдхэхөөр хараалһан хэмжээнүүдыень ... партиин обком ба республикын Министрнүү... КПСС-эй райкомуудые, аймгүйсэдкомуудые, ... ажахын министерствые, совхозуудай үйлэдбэриин ... ба хүдөө ажахын трестнүүдые нигэжэ уялгал...:

...1973—1975 онуудта аймаг, ажахы бүхэндэ шэнэ га... ...лаха талаар хэгдэхэ хүдэлмэриин хэмжээе, мүн ... тодорхойлжо, байгша оной майн 1-һээ хо... ...лангүй республикын Госпландa дуулгаха;

...ажахы бүхэндэ тусхай шэглэлтэй бригада, отрядуу... ...лжа, хэрэгтэй техникээр, хүдэлмэришэдөөр ..., үйлэдбэриин даабаринуудые, гаргашалаг... ...зөөриин хэмжээе, механизаторнуудые мате... болон моральна талаар урмашуулха гуримые ... хүргэхэ. Эдэ бригада, отрядуудай механизатор... шэнэ газар ашаглалгатай, таряалан, сабшалан, ... һайжаруулгатай холбоогүй ажалда хабаадуул...хо.

... колхоз, совхозуудай хахалагдадаг газараа ... хэрэгтэнь туһаламжа үзүүлхын тула 1973 оной ... 20-һоо эхилжэ, республикын предприяти, орга..., эмхи зургаануудай механизаторнуудые трактор... нэгэ һарын болзороор элсүүлжэ, тэдэнэртэ аймаг ... түсэбһөө гадуур шэнэ газар ашаглаха даабари ...

...алан үргэдхэхэ зорилготойгоор шэнэ газар ашаг... хамһалсахаар элсүүлэгдэһэн республикын пред..., эмхи зургаануудай ба организацинуудай трактор... хэрэгтэй машинануудые колхоз, совхозуудта саг ... Хүдөө ажахын министерство, совхо... үйлэдбэриин нэгэдэл, хүдөө ажахын трестнүүд ба ... «Сельхозтехника» нэгэдэл уялгалагдаа.

...лэн промышленна, транспортна болон бусад ..., эмхи зургаанууд, организацинуудай трак... машинистнүүдые, механизаторнуудые колхоз, сов... хабарай тарилгын хүдэлмэридэ элсүүлхэ ба ... гурим тухай СССР-эй Министрнүүдэй Сове... 1971 оной апрелиин 1-нэй тогтоол СССР ...стрнүүдэй Соведэй байгша оной февралиин 20-... ...хэбэреэр 1973 ондо хүсэндөө үлэхэ болоо.

... хабарай тарилгын үеэр шэнэ газар ашаглалгада ..., эмхи зургаанууд ба организацинуудай трак... ...ые нэгэ һарын болзороор нэмэжэ элсүүлхыень ... райкомуудта, аймгүйсэдкомуудта зүбшөөгдөө.

... КПСС-эй райкомууд, аймгүйсэдкомууд, Хүдөө ..., Мелиораци ба уһанай ажахын министерствэ... совхозуудай үйлэдбэриин болон республикын ...техника» нэгэдэлнүүд, хүдөө ажахын трестнүүд ..., совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна орга... механизаторнуудай культурно-ажаһуудалые ..., хахалагдадаг газараа үргэдхэхын түлөө шэ... ашаглажа, 1973 ондо тарилга хэхээр абаһан ... дүүргэхынь тула механизаторнуудай, бригада, ..., колхоз, совхозуудай дунда социалис мүры... эмхидхэхээр уялгалагдаһан байна. Байгша ... 5000 гектар шэнэ газар ашаглахаар ...

... газар ашаглажа, хахалагдадаг газараа үргэдхэ... эрхим үрэ дүн туйлаһан «Сельхозтехника» нэ..., «Бурводстрой» трестын ПМК-гай, колхоз, сов... түрүү механизаторнууд болон бригада, отря... урмашуулха талаар КПСС-эй райкомууд, айм... 50 хүнииe «Буряадай АССР-эй габьята ...» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ зууршалха бо...

... түрүү коллективүүдтэ, түрүүшүүлдэ барюулха ... АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 100, ... обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй ... Хүндэлэлэй 50 грамота тогтоогдоо.

... колхоз, совхозуудай механизаторнуудта хүн... автомашина, 120 томо мотоцикл ээлжээгүйгөөр ... Буркоопсоюзда даалгагдаа.

... хамта, шэнээр ашаглагдаһан, тарилга хэгдэ... бүхэнэй түлөө 4 килограмм оооһо салин хүл... тоололсожо, тракторист-машинистнүүдтэ үгэхөөр ... директорнууд уялгалагдаһан, колхозуудай ... дурадхагдаһан байна.

... ондо шэнэ газар ашаглахаар дэлгэрһэн мүры... тухай үргэнөөр бэшэжэ, харуулжа, дуулгажа ... «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүү..., телевидени болон радио-дамжуулгын ... уялгалагдаба.

...э орондоо ошохоёо мордобо

... хэрэгээр Москва ... Ирагай Араб социа... (БААС) гэдэг ... нютагай хүтэлбэ... ...ральна секретариин ... Ирагай Республи... ...люционно командо... Соведэй Түрүүлэг... Саддам Ху... ...э орондоо ошохоёо ... 24-дэ мордобо. ...С-эй ЦК-гай Полит... гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарев ба бусад тусхай тушаалтад Ирагай Республикын, Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэ Саддам Хусейние үдэшэбэ.

(ТАСС).

МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ КОНКУРСҺОО

ШАДАБАРИ ЕХЭТЭН ШАЛГАРБА

Дүршэл шадабаритай, үндэр мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд бага гаргашатайгаар һайн шанартай продукци ехээр бүтээн гаргадаг гэжэ олондо мэдээжэ ааб даа. Түрүү хүдэлмэришэдэй дүй дүршэлые халан абадаг, эрдэм болбосоролоо улам дээшэлүүлхын түлөө оролдодог хүдэлмэришэд амжалта туйладаг байна. Түрүү мэргэжэлтэдые элирүүлжэ, тэдэнэй дүй дүршэлыень олоной дунда дэлгэрүүлхэ зорилготойгоор промышленна предприятинуудта конкурснууд үнгэргэгдэдэг болонхой. Энэ конкурсдо эрхимлэжэ гараһан токарьнууд, слесарьнууд, фрезеровщитууд Хүндэлэлэй грамотануудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдадаг байха юм.

Үнгэрһэн жэлдэ фрезеровщигуудай республикын конкурс үнгэргэгдэһэн. Тэндэ Улаан-Үдын авиационно заводой фрезеровщик Семён Толстихин мэргэжэл шадабаряараа бэшэнэй дундаһаа онсо шалгаржа, «республикын чемпион» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөөд, Сибириин, Алас-Дурна зүгэй мэргэжэлтэдэй конкурсдо хабаадалсаха эрхэтэй болоһон юм.

Энэ конкурс Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой инструментальна цех соо мартын 24-дэ үнгэргэгдэбэ. Шадабари мэргэжэлээ туршахын тула Яхадай АССР-эй, Эрхүүгэй, Шэтын, Амарай областьнуудай, Красноярска, Хабаровска, Приморийн хизаарнуудай эрхим мэргэжэлтэд манай Улаан-Үдэ ерээ.

Үглөөнэй 8 час 30 минута. Конкурсдо хабаадалсахаяа ерэһэн хүдэлмэришэд булта суглarбад. Эндэ суглараашадые локовотив-вагон заһабарилгын заводой начальник А. С. Асеев халуунаар амаршалжа, амжалта туйлахыень хүсэбэ.

Түмэр харуулдагшад локомотивта хэрэглэгдэдэг деталь бүтээхэ даабари абабад. Конкурс үнгэргэхэ жюриин түрүүлэгшэ СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Социалис Ажалай Герой Б. З. Поздеев конкурсдо хабаадагшадые бүтээгдэхэ деталиин чертёжтой танилсуулба. Уданшьегүй жээрэб таталган боложо, М. Г. Кондрашин (Красноярск) нэгэдэхи, Р. А. Иванов (Якутск) хоёрдохи, В. П. Старчуков (Шэтэ) гурбадахи станок дээрэ хүдэлхэ болобод. Үлэгшэ зургаан областиин түлөөлэгшэд теоретическэ асуудалаар шалгалта бариба.

Амарай областиин фрезеровщик Юрий Васильевич Кисель зургаадахи жэлээ фрезеровщигоор хүдэлнэ. Үдэшын дунда һургуули дүүргээд, мүнөө техникумдэ һурадаг хүн байба. Олониитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм хаш. Тэрэ шалгалта үгэхэдөө асуудалнуудта торонгүйгөөр харюусажа, 4 балл абаба.

— Ажал хэрэгээ һайн мэдэхэ, ёһотойл мэргэжэлтэ хэбэртэй. Ямараар деталь бүтээгшэ ааб, хаража үзэхэбди, — гээд Б. З. Поздеев тэрээн тухай хэлээ. Улаан-Үдын авиационно заводой фрезеровщик С. А. Толстихин шалгалта үгэхэдөө 3 балл абажа, дунда зэргын сэгнэлтэдэ хүртэбэ.

Фрезеровщик М. Г. Кондрашин (Красноярск) түрүүшээр тэбдэн алдажа, абаһаар станогоо хүдэлгэжэ шадабагүй. 50 минута соо деталяа бэлэн болгохо аад, 65 минута гаргашалжа, дунда зэргын шанартай продукци бүтээбэ. В. П. Старчуков (Шэтэ), Р. А. Иванов (Якутск) муу шанартайгаар деталь бүтээжэ, конкурс харагшадай урма хухалбад.

Приморийн хизаарай чемпион Г. И. Поповой хүдэлмэри эндэ суглараашадые баясуулжа эхилбэ. Урдань хэдэн удаа зональна конкурсдо хабаадалсажа, хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые тэрэ эзэлһэн юм. Теэд Г. И. Попов арбан долоодохи минутада деталь дээрээ буруу нүхэ гаргажа, конкурсдо хабаадалсаха эрхэеэ хаһагдаба. Амарай областиин чемпион Ю. В. Кисель абаһан даабаряа 40 минута соо дүүргэжэ, олоной магтаалда хүртэбэ. Хабаровск хотын «Дальдизель» заводой түлөөлэгшэ Николай Норин 45 минута соо, Улаан-Үдын авиационно заводой хүдэлмэришэн С. Л. Толстихин 41 минута соо үгтэһэн деталь бэлэн болгожо, һайн амжалта туйлаба.

Эдэнэй бүтээһэн продукциин шанарыень шалгаха комисси Н. Норин (Хабаровск), Ю. Кисель (Амарай область) гэгшэдэй бүтээһэн продукцида эрхим сэгнэлтэ, 12 балл табиба. Камчаткын областиин хүдэлмэришэн Д. И. Карепов продукциин шанарай түлөө 8 балл, Улаан-Үдын авиационно заводой хүдэлмэришэн С. Л. Толстихин 6 балл абабад.

Хабаровск хотын «Дальдизель» заводой фрезеровщик алишье талаараа эрхим сэгнэлтэ абажа, бэшэнэйнгээ дундаһаа шалгарба. Шадамар бэрхэ энэ хүдэлмэришэндэ «Сибириин болон Алас-Дурна зүгэй чемпион» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдожо, бүхэсоюзна конкурсдо хабаадалсаха эрхэтэй болоо. Амарай областиин фрезеровщик Ю. В. Кисель хоёрдохи, Камчаткын областиин түлөөлэгшэ Д. И. Карепов гурбадахи һууринуудые эзэлжэ, үнэтэ бэлэгүүдээр, ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаба. Улаан-Үдын авиационно заводой хүдэлмэришэн С. Л. Толстихин дүрбэдэхи һуури эзэлжэ, мүн лэ үнэтэ бэлэгээр шагнагдаа.

Конкурсдо хабаадалсаһан мэргэжэлтэдые ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь В. Д. Раднаев халуунаар амаршалжа, эрхим хүдэлмэришэдэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохобди гэжэ хэлэбэ.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Сибириин, Алас-Дурна зүгэй чемпион; Хабаровск хотын «Дальдизель» заводой түмэр харуулдагша Н. М. Норин; мүрысөөндэ гурбадахи һуури эзэлэгшэ Д. И. Карепов; Социалис Ажалай Герой Б. З. Поздеев конкурс үнгэргэхэ комиссиин гэшүүдтэй байна. Улаан-Үдын авиационно заводой эрхим хүдэлмэришэн С. Л. Толстихин.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ГАЗАР ҺАЙЖАРУУЛХА ГАБШАГАЙ ХОЕР ҺАРА — МАЙ 20

...АЙН БЭЛЭДХЭЛТЭЙ ...ГТАБАБДИ

...мнай механизатор... болон луговодууд таряа... сабшалан, бэлшээри һай... ...лхаар хараалагдаһан ... хоёр һарые яһала ...тайгээр угтажа бай... Совхозой эрхим луговодуу... ...гэн Доржо Санжеевич ... 83 гектар сабшалан ... минеральна үтэгжүүлгэ ... 20-һоо оруулжа ... Гурбадахи отделениин ...водууд Е. Л. Аюшеев Д. Ж. ...ков хоёр сабшалан дээ... хоёр зуугаад тонно наг ... гаргаһан байха юм. ... Е. Л. Аюшеев 200 ... газарта саһа тогтоон...

...йгша ондо манай механи... 11 мянган тонно ... таряалан, сабшалан дээрэ гаргаха түсэбтэй. Долоон механизаторһаа бүридэһэн лугомелиоративна отряд үбэлдөө ажаллаха зуураа 8.000 тонно аргал шэбхэ кукурузын полинууд болон сабшалан дээрэ зөөгөө. Мүнөө тэдэнэр тракторнуудаа заһабарилаад, ажалдаа гарахаяа бэлдэжэ байна. Габшагай хоёр һарын туршада үлдөөшэ гурба мянган тонно наг шэбхэеэ сабшалан дээрээ зөөжэ дүүргэхэ ёһотой. Энэ үедэ хэгдэхэ бүхы хүдэлмэри тодорхойлогдоод, бригада, звенонуудта даабари хүргэгдэнхэй.

Н. МАНЗАЕВ,
Саяанай совхозой директор.

Түнхэн.

ГЕРАСИМОВСКА УЧАСТОГУУД ОЛОШОРНО

Үнгэрэгшэ жэлһээ манай аймагай ажахынуудта үндэр ургаса үгэдэг герасимовска участогууд тодорхойлогдожо, тусхай бүридхэлдэ абтажа, бүхыдөө хорёологдожо захалһан байна. Аймагай ажахынуудта 28 тиимэ участок байгуулагдажа, 1480 гектар сабшалан оруулагдаһан юм. Тэндэ сабшалан һайжаруулха агротехникэ наринаар баримталагдажа, саг соогоо уһалагдаһан дээрэһээ хэды ган гасуурай болоошье һаа, эндэһээ дунда зэргээр гектарай 19,3 центнер үбһэн абтаа һэн. Зарим луговодууд иимэ участогууд дээрэһээ гектарай 35 центнер хүрэтэр үбһэ хуряаһан байха юм.

Энэ жэлдэ герасимовска участогууд 1810 гектараар үргэдхэгдэхэ гэжэ хараалагданхай. Тэдэ участогуудта бүхыдөө уһалагдадаг сабшалан таһалагдажа, хорёологдохо байна. Тиигэжэ агротехническэ бүхы хэмжээнүүд бэелүүлэгдэдэг, баян ургаса үгэдэг герасимовска участогууд жэл бүри үргэдхэгдэхэ байна.

Байгша ондо таряалан, сабшалан, бэлшээри һайжаруулха габшагай хоёр һара манай аймагта мартын 1-һээ захалаа. Энэ һарын түрүүшын хорёод хоногто герасимовска участогуудые хорёолхо һургаар бэлдэхэ, тэрэниие зөөхэ, хорёо бариха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаа. Хамтадаа энэ үедэ 43 мянган һургаар бэлдэгдэһэн, 3 километр утатай хорёо баригдаһан байна. Байгша ондо бүхыдөө 100 километр утатай хорёо баригдахаар хараалагданхай. Энэ хүдэлмэридэ промышленна предприятинууд эдэбхитэйгээр хабаадаха юм.

Габшагай хоёр һарын туршада аймагай колхоз, совхозууд сабшалан дээрэ 35400 тонно, таряаландаа 19600 тонно наг шэбхэ гаргажа, жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ юм. Мүнөө хаа хаанагүй наг шэбхэ зөөхэ отрядууд байгуулагдажа, энэ хүдэлмэри захалаа.

Мүн сабшалан, таряаланда шииг бариха, бүлүүр станцинуудые хүдэлгэжэ, тошо халяаха хүдэлмэри хэгдэнэ. Мүнөө үедэ бүлүүр 9 станци хүдэлгэгдэнэ. Энэ жэлдэ бүлүүр станцинуудаар 150 гектар таряалан, 1300 гектар сабшалан уһалагдаха хараатай. Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо майла ташалан газарай саһан 400 гектарта хахалагдаба. Мүн иимэ хүдэлмэри Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо хэгдэнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ сабшалан дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ тараагдажа байнхай. Уһалууриин түхеэрэлгэнүүд заһабарилагдана. Мүнөө 42 тиимэ түхеэрэлгын 14-иинь бэлэн болгогдоо.

Габшагай хоёр һара Сэлэнгын совхоздо өмхитэйгээр ябуулагдана. Эндэ газар уһалха 4 бүлүүр станци хүдэлгэгдэнэ. Лугомелиоративна отрядынь ажаллажа захалаа. Сабшалан хорёологдоно. Энэ совхозой лугомелиоративна отряд нёдондо сабшалангай ургаса дээшэлүүлжэ, аймагай герасимовска шангай лауреат гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байгаа. Тус отрядай гэшүүд намарһаа хойшо 6 мянган тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргажа, 143 тонно минеральна үтэгжүүлгэ тараанхай. Энэ отряд үбэл, зунгүй мөөртэй 10 трактор, ДТ-75 түхэлэй хоёр, «С-100» нэгэ трактор даалгагданхай. Мүнөө эдэнэр наг шэбхэ зөөжэ байнхай.

Газар һайжаруулха хүдэлмэридэ воскреснигүүд, субботнигууд эмхидхэгдэнэ. Түрүүшын воскреснигтэ гансахан Сэлэнгын совхоздо 560 хүн хабаадаһан байна.

Байгша ондо аймагай ажахынууд эхэ хонидой үбэлжөөнэй дэргэдэ 10—15 гектар газарта зелёнко тарижа, бүхыдэнь хорёолхо зорилго табигдаа. Тиигэжэ бүхыдөө 1900 гектарта иимэ тарилга хэгдэхэ түсэбтэй. Зелёнкын энэ тарилгые үтэгжүүлхэ, харууһалха хүдэлмэри хонишодто даалгагданхай. Отарануудай дэргэдэхи тарилгые хорёолхо ажалда хүдэлмэришэд, алба хаагшад олоороо хабаадаха юм.

Герасимовска болон отара шадархи участогуудые хорёолхо хүдэлмэридэ Галуута-Нуурай ГРЭС-эй барилгашад, нүүрһэшэд, модошод эдэбхитэйгээр хабаадажа байна.

Иигэжэ аймагай ажалшад табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ таряалан, сабшалан, бэлшээриин ургаса дээшэлүүлхэ, хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ мүрысөөндэ жагсанхай. Энэмнай түрэл республикынгаа 50 жэлэй ойдо ажалай бэлэг болохо бшуу.

Г. КАЗЬМИН,
Сэлэнгын аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин главна мелиоратор.

Мухар-Шэбэрэй Авангард», «Забайкалец» совхозуудай малшад, һаалишад һү һааха, гүрэндэ худалдаха кварталайнгаа уялга дүүргэһэн тухайгаа КПСС-эй райкомдо, аймсоведэй гүйсэдкомдо һаяхан эхидхэбэ. Шаралдайнхид бии байгаа арга боломжоёо тооложо үзөөд, кварталай дүүрэтэр үшөө 600 центнер һү тушаахабди гэжэ мэдүүлбэд. Тус ажахын һаалишад, малшад гурба һарын туршада гүрэндэ бүхыдөө 3200 центнер һү худалдахань. Мүнөө совхоз үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо бэлэдхэлэй пунктда 470 центнерээр һү үлүү тушаагаад байна. Ажахын һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ В. Н. Калашникова, И. И. Овчиннико...

Үүсхэл гаргаһан аймагта

БАГА ТЭЖЭЭЛТЭЙ БАЙБАШЬЕ, БУЛТАНҺАА ЕХЭ ҺҮ ҺААНА

...ва, Ф. С. Носкова гэгшэд эрхимлэжэ ябанад. Тэдэнэр үбэлжэлгын таба һарын туршада үнеэн бүриһөө 1000 гаран килограмм һү һаагаад байна.

«Авангард» совхоз һү һааха, гүрэндэ худалдаха талаар хэдэн жэл удаагаар аймаг соогоо гээгдэжэ ябаһан һаа, энэ жэлдэ бултыень ахижа гараба. Бусад ажахынуудта орходоо үбһэ тэжээлээр бага байбашье, нёдондонойхиһоо 39,4 процент ехэ һү һаажа, гүрэндөө тушааба. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлэй мартын 16-да совхоз гүрэндэ 1071 центнер һү худалдаһан байбал, энэ жэлдэ 1493 центнертэ хүргөө.

Малшадай дунда дэлгэрһэн бүхэсоюзна мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон энэ ажахынуудай һаалишад, малшад аймаг соогоо түрүүлжэ ябана.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

БҮЛӨӨРӨӨ ХОНИ АДУУЛНА

Зэдын аймагай колхоз, совхозууд хурьгадаа хабарай эхин һарада абадаг гуримтай. Ахалагша хонишон Даши Митыпович Балдановай үбэлжөөн Цагаата тосхоной захада юм. Албанай хэрэгээр тус ажахыгаар ябахадаа хонишодой ажалаарнь һонирхоһон байнабди.

Эндэхи хонишод үбэлжэлгэеэ хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар үнгэргэжэ байна. Шэмэрүүн хүйтэн үдэрнүүдшье хожоржо, наруули дулаан үдэрнүүд хойно хойноһоо һубарилдана. Эндэхи отарын хонидой хүшэ тамир һайн. Түл абтаса түргэн түлэвтөө оронхой.

Ахалагша хонишон Дыжитма Дамбаевна нүхэртээ Еши-Доржо, Даши-Доржо хүбүүдээрээ эндэ ажаллана. Байра байдалтайнь танилсаад байхада, тэдэнэр түл абалгадаа эрхимээр бэлдээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Һүүлэй мэдээгээр, эндэхи хонишод 300 гаран хурьга абаад, тэдэнээ гээлтэ хоролтогүйгөөр түлжүүлнэ.

—Байгша ондо манай бригадынхид хонин бүриһөө хурьга абажа түлжүүлхэ, 3 килограмм 500 гр. нооһо хайшалха гэһэн социалис уялгатай. Хараалһанаа бодото дээрэнь дүүргэхэ арга боломжо манда гүйсэд бии. Үбһэ, тэжээлээр гүйсэд хангагданхайбди. 200 центнер үбһэн, хүсэд хүрэхэ зелёнко, сагаан һолоомон манда бии,— гэжэ Даши Митыповичтэй уулзахадамнай хэлэбэ.

В. БАШАРОВ.

Зэдын аймаг.

ТҮЛ АБАЛГАЯА ТҮГЭСХЭБЭ

«Маяк» колхоздо хонишодой түл абаха халуун хаһа дүүрэжэ байна. Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойе нэрэтэй солотойгоор угтахын тулада тэдэнэр бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Эхэ хонин бүриһөө хурьга абахабди гэжэ хонишод мэдүүлһэн байгаа. Мүнөө үедэ колхоздо 2.700 хурьган абтаад, гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна гэхэ гү, али 100 эхэ хонин бүриһөө 93 хурьган абтаа.

Дүй дүршэлтэй хонишод Трофим Корнеевич Пискунов, Николай Яковлевич Пыкин гэгшэдэй даадаг бригадануудай гэшүүд зуун эхэ хонин бүриһөө зуун хурьга абаад, бүтэн бүринөөр түлжүүлнэ. Н. Я. Пыкинэй отарада 500, Пискуновой отарада 580 хурьган абтаа. Эдэ хонишодой даадаг отарануудта хонид олоороо эхирлэнэ. Т. К. Пискуновой 90 хонин эхирлээ. Иигэжэ хонидоо олоор эхирлүүлһэнэй ашаар тэрэ социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэхэ аргатай болобо.

Е. М. Соколовой бригадын гэшүүдэй ажал хэрэг яһала һайн. Дүй дүршэлтэй хонишод Н. Ф. Павлов, И. П. Чистяков гэгшэд эндэ ажаллана. Энэ жэлдэ тэдэнэр 580 эхэ хониниһоо 530 хурьга абаад байна. Үшөө 50-лад хонин хурьгалхаар хүлеэгдэнэ.

А. НАГАСЛАЕВ.

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨН, ПРОФСОЮЗАЙ РАБОЧКОМ

Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Михаил Дмитриевич КРУГЛОВОЙ хөөрөөнһөө

Үнгэрһэн жэлдэ СССР-эй профсоюзуудай XV съезд болоо һэн. Тус съездын делегадуудта хандажа үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежнев иигэжэ тэмдэглээ һэн: «Шэнэ эрхэ байдалда социалис мүрысөө эмхидхэхэ тухай шухала шиидхэбэри һаяхан Центральна Комитет абаа. Социалис мүрысөөе партиин экономическа политикын гол шэглэлнүүдтэй тон нягтаар холбохо гээшэ тэрэнэй гол зорилго болоно. Энээниие хайшан гэжэ ойлгохо ёһотойб гэхэдэ, мүрысөөн ажалшадые гансал ехэ тоогой түлөө тэмсэхыень элсүүлхэ бэшэ, харин продукциин һайн шанарай түлөө, мүнгэ зөөри, материальна болон ажалай хүсэ алмахын түлөө, үйлэдбэридэ научно-техническэ туйлалтануудые үрэ ехэтэйгээр, үргэнөөр нэбтэрүүлхын түлөө, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлые гол зорилго болгохо ёһотой бшуу».

Энэ жэлдэ — юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ партиин Центральна Комитет ажалшадай дунда социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ тон ехэ анхарал хандуулна.

Манай ажахын коллектив байгша оной түсэб, даабари болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсожо, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абанхай. Тэрэнэй ёһоор 1973 ондо 36.300 центнер һү, 7.550 центнер мяха, 700 центнер нооһо абаха, 30.000 центнер һү, 7.500 центнер мяха гүрэндэ худалдаха байнабди.

Эдэ уялгануудые абахынгаа урда тээ фермэ, гүүртэ, отарануудаар малшадай суглаан үнгэргэгдэжэ, тэдэнэр тус тустаа өөһэдын уялгануудые абаа бэлэй. Түрүү һаалишад — профсоюзай гэшүүд Б. Гомбова, Е. Шадрина, Г. Санжиева болон бусад жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 3.600 килограммһаа бага бэшэ һү һаахаар шиидэнхэй. Бүхы ажахыгаараа үнеэн бүриһөө 2.600 килограмм һү һааха, хонин бүриһөө 4,5 килограмм нооһо хайшалха уялгатайбди.

1972—1973 оной малай үбэлжэлгын үедэ малшадай социалис мүрысөөнэй гурим зохёогдожо, партком ба рабочкомой заседани дээрэ баталагдажа, олондо дуулгагдаа һэн. Энээнэй ёһоор октябрь—апрель һарануудта үнеэн бүриһөө 1.600 литрһээ бага бэшэ һү һааһан фермын коллективтэ Хүндэлэлэй грамота 100 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулагдаха юм. 1.500 килограммда хүргэбэлэнь, 80 түхэриг барюулагдаха жэшээтэй. Энэ хугасаада үнеэн бүриһөө 2.000-һаа дээшэ һү һааһан һаалишад 100 түхэригөөр, 1900-һаа бага бэшые һаабал — 75 түхэригөөр урмашуулагдаха юм. Гадна һара бүриин дүнгөөр мүрысөөндэ илагшад городой театрта эльгээгдэхэ.

Манай ажахыда залуу малшад олон. Тэдэнэй дунда мүрысөөн түсхай гуримаар эмхидхэгдэнэ. Нэгэдэхи һуури эзэлһэн һаалишад, мал адуулагшад, тугалшад, гахайшад, хонишод залуушуулай улас хоорондын лагерьта ошохо путёвкоор, мүн амаралтын байшанда, турбазада амарха путёвкоор шагнагдаха байна.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, мүрысөөндэ хабаадагшадые материальна болон моральна талаар урмашуулха хэрэгтэ ажахын дирекци, партийна комитет, профсоюзай рабочком тон ехэ анхарал хандуулна. Энээндэ ехэ мүнгэ зөөри һомологдоно. Тиимэ байха ёһотойшье. Хүн бүхэн хэһэн бүтээһэнээрээ урмашуулагдажа байхадаа, урмэ зоригтойгоор ажалладаг, бүри ехэ амжалта туйлахын түлөө оролдодог байна.

Үнгэрһэн 1972 оной дүнгөөр манай бүлэг малшад, механизаторнууд «1972 оной аймагай эрхим һаалишан, хонишон» гэхэ мэтэ хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэжэ, КПСС-эй райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамота, 30 түхэриг мүнгэн шантайгаар абаһан байна. Тэдэнэй дунда һаалишад Бимба Ринчиновна Гомбоева, Дашима Гемпиндармаевна Очирова, техник-урэжүүлэгшэ Лубсандарима Санжипыбикова, комбайнернууд Иннокентий Михайлович Макин, Борис Михайлович Коногоров, жолоошон Иван Борисович Якутов болон бусад бии.

Ямар сагта малшадай мүрысөөнэй дүн согсологдоноб? һаалишадай ажалай дүн 10 хоногто, һара, квартал бүридэ; мал шахан таргалуулагшадай дүн һара бүридэ малай шэгнэгдэһэнэй һүүлээр, хонишодой мүрысөөнэ дүн нооһо хайшалһанай, хурьга абажа дүүргэһэнэй һүүлээр гэхэ мэтэ. Имагтал ажалай дүн тоогоор харагдадаг бэшэ, мүн үйлэдбэрилһэн продукциин шанар, ажалай эмхидхэл, тэжээлэй гаргаша, ажалай журам сахилга, малшадай өөһэдынь һуралсал гэхэ мэтэ хараада эрхэ бэшэ абтадаг юм. Хэдэн жэлэй саада тээ мүрысөөнэй дүн контородо тоо бүридхэлэй үндэһөөр гаргагдадаг байбал, мүнөө тиимэ бэшэ. Сэхэ ажалладаг газартань ошожо, ажал хүдэлмэриинь хаража, байра байдалтайнь т а н и л с а ж а, өөһэдтэйнь хөөрэлдэжэ шиидхэгдэнэ. Отделени, бригадануудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай түлөөлэгшэнэр хабаадуулагдана. һүүлээрнь үйлэдбэриин зүблөөн зарлагдажа, ажалай дүн зүбшэн хэлсэгдэдэг болонхой.

Тэрэнэй удаа бүхы материалнууд ажахын рабочкомдо суглуулагдажа харагдадаг, һүүлэрнь директитэй, парткомтой хамта шиидхэбэри абтана, мүрысөөндэ илагшадта материальна, моральна урмашуулганууд олгогдоно. Мүрысөөндэ түрүүлэгшэдэй нэрэ хүндэдэ ажахын түб тосхондо, отделенинүүдэй һуурин газарнуудта ажалай алдарай туг үргэгдэнэ.

Январь—февраль һарануудта һү һаалгаар гурбадахи отделениин № 3 МТФ, нэгэдэхи отделениин Краснояровай МТФ һайн амжалта туйлаһан, шагнал, магтаалда хүртэһэн байна. Ленинэй ордено кавалер Егнин Цыбикович Бадмаевай, залуу хонишон Валерий Базаржаповай хонид һайнаар үбэлжэжэ байна, хурьга абалгаяа дүүргэжэ байна.

Би эндэ малшадай мүрысөөн тухай бага зэргэ дэлгэрэнгыгээр тогтобоб. Ажахын үйлэдбэриин бусадшье һалбаринуудта — тарьяан [...] овощ ургуулгаар [...] мүн лэ иимэрхүү арга[...] хидхэгдэнэ. Мүрысөөнд[...] соогүй механизаторые, [...] ургуулагшые олохогүйт[...].

Мүнөө ажахымнай ко[...]тив малай үбэлжэлгые а[...] татайгаар үнгэргэхэ, [...] тарилгада һайнаар б[...] сабшалан һайжаруулха [...] мэри үргэнөөр ябуулха [...] далнуудта гол анхарала[...] дуулна.

Тиигэжэ юһэдэхи таба[...]лэй гурбадахи, шиидх[...]лэй түрүүшын хахадта 2[...] центнер һү, 1.850 [...] мяха абажа, гүрэнд[...] центнер һү, 1.850 цент[...]ха худалдажа, түрэл Б[...] республикынгаа байгу[...]һаар алдарта 50 жэлэ[...] нэрэтэй түрэтэйгөөр угта[...]рилготойбди.

Энэ ойн хүндэлэлд[...]һэн мүрысөө бүри үргэ[...] сэтэй, хүсэтэй болго[...] бүридэ эмхидхэн хүтэл[...]жэ байха гээшэ профс[...] организациин шухала [...] болоно.

Д. ЦЫБИКЖАП[...]
бэшэжэ аба[...]

МҮРЫСӨӨ ҮҮСХЭГШЭД

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРЭХӨӨР

Табан жэлэй шиидхэхы жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө республика дотороо мүрысөө үүсхэһэн «Электромашина» заводой коллектив хэлэһэн үгэдөө хүрэмөөр ажаллажа байна.

Завод промышленна продукци, арад зоной хэрэглэлэй зүйлнүүдые бүтээхэ, худалдаха энэ жэлэй хоёр һарын түсэбые 102,6 процент дүүргэбэ. Түсэбһөө гадуур 65 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа.

Хоёр һарын туршада заводой коллектив 10 тонныи ашаа үргэхэ шадалтай 75 автокран, 100 киловатт хүсэтэй 667 электродвигатель, тэрэ тоодо даабариһаа гадуур хоёр электродвигатель худалдаа.

Гүрэнэй түсэб, абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхэ гэжэ олонхи хүдэлмэришэд оролдоно. Тэдэнэр хүдөө ажахын захилые саг болзор соонь дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай. Тиигэжэ үнгэрһэн хоёр һара соо хүдөө ажахын захилаар 16 автокран, 3 электродвигатель, силосэй ногоо хуряадаг «Вихрь» комбайнай 1265 редуктор бүтээгдэжэ ажахынуудта эльгээгдээ. Хамта дээрээ 266 мянган түхэригэй арад зоной болон ажахын хэлэглэлэй эд бараан бүтээгдээ.

Хүдэлмэришэд бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ амжалта туйлаха зорилго урдаа табяа. Олонхи хүдэлмэришэд өөһэдын социалис уялга абаад, тэрэнээ һайнаар дүүргэжэ байна. Цехүүд, мастерска участогууд, бригадануудай дунда мүрысөөн дэлгэрээ. Энэ мүрысөөндэ һайн үрэ дүн туйлахын тула ажалай эмхидхэл һайжаруулагдаа.

Продукци жэгдэ һайнаар бүтээгдэдэг болоо. Хэрбээ нёдондо бүхы продукциин 60 процентыень һарын 3-дахи арбан хоногой туршада худалдадаг байбал, мүнөө тэрэнэй хуби 38, 6 процентдэ хүргэгдэбэ. Продукциин шанар һайжаруулагдаа. Тэрэнэй 90 процентнь голодоһогүйгөөр, сэдэргээ бусаалтагүйгөөр техническэ хиналтын таһагта тушаан абтана.

Иван Мирошниковой даадаг хабсаргагшадай, Валентина Артюх гэгшын хэбшэдэй, Владимир Калашниковай даадаг слесарьнүүдэй, Григорий Ключеревэй хүтэлбэрилдэг термистнүүдэй бригаданууд социалис мүрысөөндэ һайн жэшээ харуулжа ябана. Галина Бирисюгэй даадаг Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ, мүн Валерий Шиловэй комсомол-залуушуулай бригаданууд залуу наһанай эршэ зориг гарган ажаллана.

Мастерска участогуудай дундаһаа Анатолий Василевскиин, Александр Соколовой, Григорий Ахмедшинэй, Василий Додоновой, Федор Брянскиин даадаг коллективүүд хоёр һарын түсэбые холо хүлүүлэн дүүргээ.

Заводой коллектив республикынгаа 50 жэлэй ойн һайндэртэ ажалай бэлэг барихаар мүрысэнэ. Продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха хахад жэлэй түсэбые июниин 28-да дүүргээд, даабариһаа гадуур 150 мянган түхэригэй һайн шанартай продукци бүтээн гаргаха гэжэ шиидээ. Тэдэнэр хараалһанаа бэелүүлхэ байһандаа батаар этигэнэ.

Н. СТЕПАНОВ.

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

МОХОШОГҮЙ ЗОРИГ

— Ээ,ээ, яагаабта, Ульдэргэ ерэһэн аад. аймагаймнай чемпионойдо оронгүй гараха юм аалта, — гээд партиин райкомой секретарь Рабдан Гармаевич Раднаев сэхэ урдаһаамнай хараад байба. Тиигээдшье, тэрэ дороо,—холошье бэшэ даа, мэнэ хүрэхэбди, — гэбэ.

Үнэхөөрөө, удааншье ябангүй нэгэ багахан добуун газарай ара талада хүрэжэ ерэбэбди. Хүр саһан ехэ байжа, түргөөр ябаагүй хабди. Саг үшөөл эртэ, эгээл боро хараанай үеэр һэн ха. Тиигэбэшье үндэр томо байшангай хажуугаархи хорёонуудай углуу бүхэндэ шахуу зайн галай гэрэл яларанхай, гэгээн сагаан үдэр шэнги үзэгдэнэ. Хорёо соохи яндагар томо һүри үбһэн, жэгдэ зохидоор ёбталаатай байһан сажан түлеэ, аргал харахадаа, ажалша хүнэй байра байдал гэжэ тэрэ дороо таагдаа бэлэй. Эндэһээ уламжалан, ойр тойронине саашань шэртэхэдэ, соорхой тала, шугы бургааһан сагаан саһаар үргэлжэдөө хушагданхай эхи захагүй сайбалзан харагдана. Тэрэ талын хонгёо хүгжэмынь хони, хурьгадай мааралдаан боложо, аяар холуур сууряатан, сээжын оёорто хадагалагдан дуулдана.

— Хабар, намартаа бүришье гоёл болодог даа, — гэжэ нүхэрнай, колхозой парткомой секретарь үгэ залгана. — Хабар, зунай үедэ Хяагхүндын газар, сабшалан үнгэ бүриин сэсэгүүдээр, набша намаагаар хушагдаха, шугы бургааһан үргэлжэдөө ногоорхо. Тиигэжэ хүнэй дура сэдьхэл татан байдаг...

Иигэжэ зугаалһаар байтарнай, нарин үндэр, шүрбэһэлиг бэетэй, хүри улаан шарайтай хүн дүтэлжэ, гараа үгэхэ зуураа: «айлшад хүлисэгты, танай ерэхые обёорбогүйлби, гэртэ орожо хайрлыт», — гэбэ.

Танилсажа мэдэхэдэмнай, тэрэ тугаарай маанадай дурдаһан үнөөхи чемпион гэжэ магтуулдаг нүхэр Дагбаев мүн байгаа. Шагнажа һуухада Цыден-Дамба Абидуевич өөр тухайгаа олон юумэ хэлээд, хөөрөөдхихэгүй, үгэ хүүр үсөөнтэйшэг, нилээдгүй түбшэн зантай хүн хэбэртэй.

Үгэнь үнэтэй, үрэ ехэтэй хаш.

— Мүноодоо хони, хурьгаднай яһала бараг, — гээд тэрэ хөөрэнэ. — Саһан ехэ даа, юрэдөө ямархан лэ хабар болохо ааб. Ногоон дээрэ гартарнай үшөөл үды, яахабибди даа, туршажал үзэхэ гүбди...

Зүб даа, нээрээшье, Ульдэргын хүндэтэ хонишон Цыден-Дамба үнгэрһэн намарһаа эхилээд, тулалдахал гэжэ хүсэлэн ябана. Намар эртүүр хүйтэржэ, саһан ехээр унажа, нилээдгүй тухашаруулаа, тулгардуулан алдаа хаш. Халуун намарһаа шахуу хонидоо бэлшээхэ газараар ядалдаа, урдэ жэлнүүдэйхидэ орходоо үбһэн багаар абтаа.

— Харууһалга, оролдолгын лэ хүсөөр бараг ондо орожо байнабди, хурьгадшье һайн,— гэжэ мүнөө энэ хонишон хөөрэжэ һууна. — Жэлэй дүрбэн сагтал хонид тобир тарган байбал, һубайрдаггүй, хурьганииньшье сула, үбшэ хабшанда нэрбэгдэсэгүй, томо болоходоошье түргэн шуу...

Энэшье гайхалгүй, зүб ааб даа. Хэды шахардуу байдалай тудалдабашье, нүхэр Дагбаев уруу дуруу ябаагүй, эдэбхи хэшээлтэйгээр ажаллаа. Тиигэжэ хонидоо яһала шадалтай болгожо, үбэлжэлгэеэ угтааһэн. Үнэн сэхэ ажалайнь үрэ дүн тобойсо харагдажа эхилэнхэй. Тэрэ мүнөө даажа байһан 588 эхэ хонинһоо 550 хурьга абаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байна.

— Мүнөө жэлэйм уялга харюусалгатай, — гэжэ Цыден-Дамба Абидуевич үгэеэ үргэлжэлүүлнэ, — 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха хүсэлэнтэйб. Дүүргэгдэхэл байха гэжэ һанагдана...

Ахалагша хонишоной эдэ үгэнүүдтэ лаб бата найдамаар. Юуб гэхэдэ, энэмнай хооһон үгэ хии тала руу хиидхүүлжэрхидэггүй, зориһоноо заатагүй бэелүүлдэг коммунист хүн. Тиигээдшье энэ наһан соогоо таһалгаряагүй ажал хэжэ ябаһан, ажабайдалай жама ёһо һайн мэдэхэ болоһон хүн ааб даа. Ямаршье ажал хэхэдээ, тэрэнэйнгээ заха үзүүртэ гаража, һанаһан зориһоноо яабашье хүсэлдүүлжэ һаладаг мохошогүй зоригтой хүн. Тэрэ мүнөө хони харууһалжа эхилһээр оройдоо гурбан жэлһээ үлүү болобошье, нилээдгүй дүй дүршэлтэй болоожо байнхай. Тэрэнэйнгээ ашаар нёдондо 100 эхэ хонин бүриһөө 102 хурьга абажа, мүн хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,7 килограмм нооһо хайшалжа, аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Нүхэр Дагбаев гансахан бар хүсэндөө найдажа, улаан гараараа амжалта туйлана бэшэ, харин ажал хүдэлмэридөө эрдэм наукын һургаал заабари хэрэглэхэ, өөрынгөө хара ухаагаар олон юумэнэй нюусые ойлгожо абахын хойноһоо ходо оролдодог, абьястай хүн. Үдэшэ орой гү, али үглөөнэй үүрээршье тэрэнэй ном дэбтэр дэлгээд һуухыень харахат. Коммунист хүн туладаа бусадшье асуудалнуудаар һонирхожо байдаг заншалтай, өөрынгөө эрдэм мэдэрэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байхын тула оролдожо, уран һайханай болоод тусхай мэргэжэлэй номуудые уншадаг, «Огонёк», «Здоровье» ба бусад һонирхолтой журналнуудые, хэдэн олон газетэ захижа уншадаг. Гэр соонь тусгаар түхеэрэгдэһэн «Хонишоной булан» бии. Тэндэнь хони харууһалгаар үгтэдэг бүхы заабаринууд аржытар бэшээтэй байха. Абтаһан хурьгадайнгаа тоо, хэһэн хүдэлмэри болоод, эндэ ерэһэн элидхэлшэд болон лекторнүүдэй, агитаторнууд ба политинформаторнуудай хөөрэлдөөнүүдые тэмдэглэһэн дэбтэр, дансанууд бии. Тэндэнь хэн, хэзээ тэдэнэйдэ ерээб, ямар асуудалаар хөөрэлдөө үнгэргөөб, ямар ажаглалта хээб, ямар захяа заабари үгөөб гэжэ дууһан тэмдэглэгдэжэ байдаг.

Цыден-Дамба Абидуевич өөрөө коммунист хүн хадаа гансал сэхэ урдахи ажалаа хараад һуудаггүй, мүн хүршэ хонишод нүхэдтөөшье туһалхые оролдодог, туһалдагшье. Мүнөө жэл тэрэ хонишон Чагдуровтай мүрысэжэ байһан тула тэдэнэйдэ ходо ошожо, ажал хүдэлмэреэрнь һонирхожо ерэдэг. Энэнь хоёр хонишодто хоюуландань ашэ туһатай байдаг. Тиихэдээ ганса хони, хурьгадыень хараад бусадаггүй, шадал зэргээрээ элдэб һони дуулгажа, эльгээ дараад хөөрэлдэжэ бусадаг. Одоо даа, энээнэй һүүлээр урматай зоригтойгоор ажалладагшье хаш. Тиигэншьегүй яаха һэм. Ушарынь тэрэ нүхэрэйнгөө ажал хаража, нилээд юумэ мүн лэ ойлгожо, хара ухаандаа хадуужа абана ха юм. Энэншье, гайхалгүй, хэзээдэшье, ямаршье сагта малшан бүхэн өөрын «нюусатай» байдаг гээшэ бэзэ.

Мүн нимэ нэгэ «нюуса» нүхэр Дагбаевай һамган Ханда Базаровна Чимитовада байха .Энэмнай мүн лэ ажалай баян дүй дүршэлтэй болоһон, Яруунынгаа аймагай «Коммунизм» колхоздо суурхажа ябаһаар үнинэй юм. Мэдэхэ, шадахагүй ажалынь гэжэ хомор. Ямаршье юумэ хэхэдээ үнэн зүрхэнһөө оролдожо хүдэлдэг байна.

— Адууһа мал харууһалга хадаа оролдолгын лэ хүсэн ха юм, — гэжэ тэрэ хөөрэнэ. — Бидэ илангаяа зун, намартаа хонидоо одоол монсогор тарган болгохын түлөө бүхы шадалаараа оролдонобди. Ямар сагта, ямар газараар хонидые адуулхада һайн бэ гэжэ мэдэхэ шухала...

Маша зүб үгэнүүд, хонин һүрэгөө зунай бэлшээриин үедэ, намарай һэрюун сагта һайса таргалуулжа абахада, хатуу шэмэрүүн үбэлэй хаһые ядамаргүй дабаха байна бшуу. Малай тэжээлэй хоморшье байбал, намарайнгаа тарганай ашаар тэсэжэ гарадаг, шадал һайнтай хонидһоо тобир томо хурьгад абтадаг, тураагүй хонидһоо нооһоншье ехээр хайшалагдадаг бэзэ. Энээниие хүсэд ойлгоһон Ульдэргын эрхим хонишон Цыден-Дамба Дагбаев абаһан уялгаяа сохом дүүргэжэ, юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлые амжалтатайгаар түгэсхэхэ байха. Иимэл хүнүүд нютаг голоо алдаршуулдаг ха юм даа.

Ив. ОЧОРОН,
журналист.

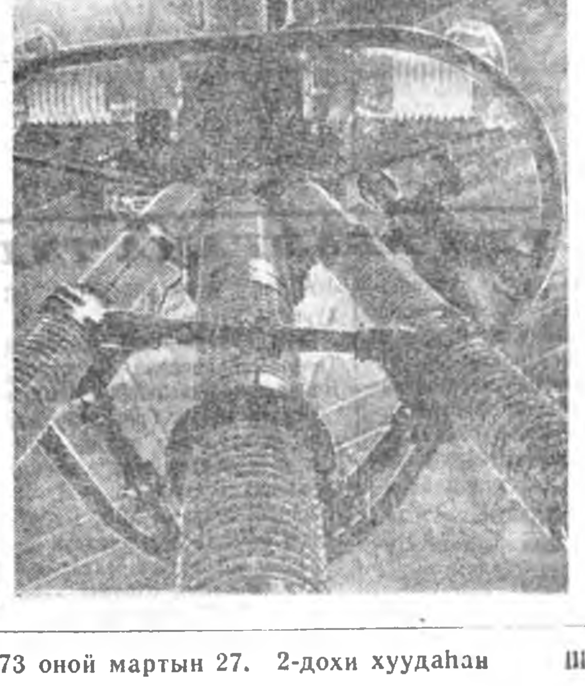
СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДҺАА М Э Д Э Э С Э Н Э

РСФСР: Тон нарин ажал хэхэ кран

ЛЕНИНГРАД. Эндэхи С. М. Кировай нэрэмжэтэ ашаа тээхэ транспортын түхеэрэлгын заводто портдо хэрэглэгдэхэ шэнэ кран бүтээн гаргагдаба. һайн талань юуб гэхэдэ, тэрэ тон нарин нягтаар ажал хэдэг юм.

Тэрэнэй шухала онсоһон түхеэрэлгэнь заншалта электродвигательнүүдээр бэшэ, харин уһанай хүсөөр хүдэлдэг мотоорнуудаар хүдэлгэгдэдэг. Тэрэнэй ашаар аали намдуугаар кран эрьелдэдэг, алишье тээшэ, арбан тонно хүрэтэр ашаа үргэдэг. Кранай аали намдуугаар эрьелдэдэгыень илангаяа судна бүтээгшэд болон хабсаргагшад сэгнэнэ. Уһанай хүсөөр хүдэлдэг мотоор, узелнууд ба детальнуудые муудхаадаггүй, удаан саг соо хүдэлхэ аргатай болгоно. Редуктор кранда хэрэглэгдэнэгүй, тиимэһээ тэрэ орёо бэшэ, найдамтай оньһотой юм.

Энэ шэнэ бүтээл заводто туршалга гаража һайшаагдаад, Севастополиин далайн заводой судна бүтээгшэдтэ эльгээгдэхэнь.

АЗЕРБАЙДЖАН: Курагай адагтахи барилга

НЕФТЕЧАЛА. Йодо-бромой заводой барилга Кура мүрэнэй адагта, Нефтечала хотоһоо холо бэшэхэнэ эхилбэ.

Энэ орон дотор йод үйлэдбэрилдэг эгээл томо предприяти болохо юм. Энэ үнэтэ продуктые химигүүд Ленинградай эрдэмтэдэй бэлдэһэн түрүү технологическа схемээр иодтой дабирхайнуудые хэрэглэжэ абаха юм. Энэ арга нэбтэрүүлхэдэ, үнэтэй нүүрһэн эндэ хэрэглэгдэхэгүй. Йодые дабирхай хэрэглэн хэхэ цикл урданайхи технологидо орходоо дүрбэ-таба дахин түргэдхэгдэхэ байна.

Йодо-бромой һая олдоһон Хиллинскэ уурхайда дүтэхэнэ заводой үйлэдбэриин цех болон түхеэрэлгэнүүд урган болохо.

«Электроаппарат» гэжэ Ленинградай научно-үйлэдбэриин нэгэдэл эй коллектив. Энэ жэлдэ гурбан шэнэ зүйл үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ, Донбасс-Запад гэжэ электро-дамжуулгын линидэ «ВВБ-750» түхэлэй выключательнуудые олоорнь гаргадаг болохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ВВБ-750» түхэлэй выключатель харуулагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

БЕЛОРУССИ. Республикын тэжээлэй индустри

МИНСК. Минскэ областиин Фрунзиин нэрэмжэтэ совхоздо холимог тэжээлэй завод ашаглалгада оробо. Тус завод сүүдхын туршада 15 тонно тэжээл үйлэдбэрилэн гаргаха шадалтай. Малайнгаа тоо толгойе гурба дахин олошоруулаадшье байгаа һаа, эды шэнээн холимог тэжээлээр ажахыгаа дүүрэн хангажа шадаха байна. Витамин, микроэлемент болон бусад эүйлнүүдээр шанаржуулагдаһан холимог тэжээл малай ашаг шэмые 25—30 процентээр дээшэлүүлнэ гэжэ дүй дүршэл харуулна.

— Фрунзиин нэрэмжэтэ совхоз холимог тэжээлэй завод бариһан республикын арбан хоёрдохи ажахы болоно, — гэжэ БССР-эй хүдөө ажахын министрэй орлогшо Ф. В. Мирочицкий мэдээсэнэ. — Үшөө 50 колхоз, совхоз иимэ предприяти бариха түхеэрэлгэ худалдан абаа. Түсэбтэ табан жэлэй дүүрэтэр республика дотор колхоз, совхозуудай болон ажахы хоорондын тэжээлэй 250 завод ашаглалгада орохо.

УКРАИНА. Синтетикээр малахит хэгдэнэ

КИЕВ. Орон дотор түрүүлэн ювакрил үйлэдбэрилэн гаргаха технологическа лини эндэ хүдэлжэ эхилбэ. «Ювелирнэ акрилат» гэжэ нэрлэгдэһэн синтетикээр хэгдэһэн энэ материал республикын Наукануудай академиин үндэр молекулэнүүдэй холисын химиин институтда бии болгогдоно. Тэрэ хадаа малахит, яшма шулуунуудай түхэлэй үнгэтэй полимернэ холисо мүн. Зүүдхэлэй юумэнүүдые урлахадаа, тэрэниие хэрэглэжэ болохо байна. Тоёолтын өнэ шэнэ материалай бүридэлдэ элдэб бодос ородог. Тус бодосуудыень һэлгэжэ, дайрахада эбдэрхэгүй, хүйтэн халуунда тэсэмгэй, мүн хатуу, зөөлэншье ювакрил бэлдэжэ болоно.

Шэнэ материал угалзатуулан урлахада һайнаар мүлигдэдэг. Бажуугдахаар хэһэн материал деталь болодог, нимгэхэнээр хабтайлгагдадаг. Синтетикээр хэгдэһэн яшма, малахит байшан гэрнүүдые гоёоходо үргэнөөр хэрэглэгдэхэһээ гадна, тэрэнэй зарим янзануудыень плёнкодо, дайрахада эбдэрхэгүй детальнуудые бүтээхэдэ хэрэглэхэ гэжэ УССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент Ю. С. Липатов тоолоно.

(ТАСС-ай корр.).

МАНАЙ ЗУРАГ ДЭЭРЭ Улаан-Үдын Серо[...] жэтэ мебель бүтээдэг фабрикада модошо дарх[...] ладаг Павел Тимофеевич Чистяковые харанат. [...] ажалай ударнигай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэ[...] Тимофеевич хүн зоной захилые һайнаар, бол[...] дүүргэхын түлөө оролдосотойгоор хүдэлдэг, [...] 115—120 процент хүрэтэр дүүргэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: модошо дархан П. Т. Чист[...]

А. МАНТАЕВА[...]

ҮНДЭР УРГАСЫН ТҮЛ[...]

Хориин аймагай тарьяашад болон механизаторнууд «1973 ондо орооһо тарьяа ехээр абаха талаар хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолые халуунаар дэмжээ һэн.

Буряадайнгаа республикын 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ жагсаһан аймагай механизаторнууд ба тарьяашад юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи жэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые баталан абанхай. Жэшээлхэдэ, аймагай ажахынууд мүнөө жэлдэ хамта дээрээ 25345 тонноһоо бага бэшэ тарьяанай ургаса хуряаха, гектар бүриһөө 10,8 центнер орооһо абаха, ажахы бүхэн өөһэдынгөө үрэһэ хүрэнгэ хааха, ниитынгээ адууһа малда хүрэхэ орооһо тарьяа бэлэдхэхэ, агротехническэ богонихон болзорто 12186 гектарта паар элдүүрилхэ, 6500 гектар намарай паар хахалха юм. Аймагай механизаторнууд хабарайнгаа тарилгада хүдэлгэгдэхэ оньһон техникэеэ заһабарилжа байнхай. Совхозуудта энэ хугасаада 22500 тонно наг шэбхэ тарьялан, сабшалан дээрэ гаргаха байгаа һаа, мүнөө 28374 тоннодо хүргөө. 17349 тонно наг шэбхэ тарьяаланда гарганхай. 6068 гектарта саһан тогтоогдоо. Хабарай тарилгаа түсэбэй ёһоор дүүрэн хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ совхозуудта хаагданхай. Хүрэнгын орооһон тарилгын шанарта хүргэгдэжэ байнхай. Энэ хүдэлмэридэ тэндэхи хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд харюусалгатайгаар, эзэн ёһоор хандадаг болоо. Трактор болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилга мүн лэ дүүрэнтэжэ байна.

Анаагай болон «Георгиевский» совхозууд хабарай тарилгада илангаяа һайнаар бэлдэнэ. Жэшээлхэдэ, Анаагай совхозой главна агроном, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат Виктор Иванович Осипов хабарай тарилгын бэлэдхэлэй хүдэлмэриие болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ үшөө халуун намарһаа эхилжэ анхарал хандуулаа юм. Энээнэй ашаар тус ажахы хабарайнгаа тарилгын бэлэдхэл сүм дүүргээ. Анаагайхид үнгэрэгшэ жэлдэ сагай ударилай муу байбашье, орооһо тарьяанай тогтууритай ургаса ургуулжа шадаа. Тэдэнэр гектар бүриһөө 12,3 центнер орооһо хуряажа абаба. Тиихэдэ Буламай отделениин тарьяашад гектар бүриин 14,[...] орооһо хуряаһан. А[...] механизаторнууд гүр[...] худалдаха түсэбөө [...] цент дүүргээ.

Тус ажахын мех[...]нууд, тарьяашад [...] жэлдэ тарьяанай то[...] һайн ургаса хурьаһ[...] һаагаа амараагүй, [...]нөө жэлдэ хабарай [...] хүдэлгэгдэхэ оньһон [...] кэеэ хаһа саг соого[...] һайнаар заһабарилха[...]луун ажалаа богони[...] техническэ болзорто [...]хээр шиидэнхэй. Ан[...]хоз һайн үрэһэ [...] хаалгада бодото анха[...]дуулна. Бүхы үрэһэ[...] процент классна [...] даа ехэ һайшаалтай. [...] совхоз тарьялан [...] тогтоолгодо ехэ анха[...]дуулна. 1273 гекта[...] тогтообо. Хабарай [...] трактор болон хүдө[...] бусад оньһон түхе[...] заһабарилагдажа о[...]нуудтэ сүм дүүр[...] Энэ хүдэлмэридэ мех[...]нууд Цырен Баян[...] Аюшеев, Владимир [...] Анатолий Иванович [...] Сэц болон бусад [...] һайнаар ажаллаха, [...] найнгаа нормо [...] процент дүүргэнэ. [...]дэлмэриие совхозой [...] инженер Михаил [...] Евсин шадамар бэ[...]ридана.

«Георгиевский» хабарайнгаа тари[...]лэ һайнаар бэлдэнэ. [...] механизаторнууд [...] дээрээ 6301 тонно [...]хэ гаргаа. 1431 г[...] һа тогтоогоо. 780[...] үрэһэ хүрэнгэ тари[...] нарта хүргэгдэнхэ[...] удэрнүүдтэ эндэ [...]никэ заһабарилгаа [...] түлөө бодото хэмжэ[...] тажа байна. Эдэ [...] совхозой агроном [...] Яковлевич Захаро[...] инженер Дмитрий [...] Андриевский [...] механизатор, тарьяа[...] шанга эрилтэ таби[...]

Совхозуудай хүтэ[...]шэд хабарай тари[...] дэлхэ механизатор[...]дэнэй хүдэлмэриие [...]лаанда эмхидхэхэ [...] харалаа багаар ха[...]жэ тэмдэглэхэдэ [...]хогүй. Юуб гэхэдэ, [...] бүхэндэ тракторист[...] дуталдана, эдэнии[...] тэдэнэй мэргэжэл [...] дээшэлүүлхэ хүдэлм[...]шье ажахыда үшөө [...] байһаар. Энэ хэрэ[...] анхарал хандуулха [...]

Д. ДОР[...]

ТАИИИЕ ЯМАРААР ХАНГАНАБ?

МАЛШАДТА — АНХАРАЛ ОРОЛДОЛГО

Ажалай амжалтые хүнүүд ...дэг. Хэдышье һайн түсэб зохёогдоод, харин тэрэ бэелүүлхэ хүнүүдэй ...дынгөө үнэн зүрхэнэй ...олдолго, хүсэ шадалаа гар... ажаллаагүй болбол, тэ... түсэбүүд дүүргэгдэхэгүй ... Үйлэдбэри дээрэ хүдэл... хүнүүдэй оролдолго хэ... гарган, үндэр бүтээсэ... ажаллахын тулада тэ... ажаһуудалай, ажа..., амаралтын таатай зохид ... байдал байгуулагдаха ... Ажалшадай үдэр бү... эрилтэ, хэрэглэмжэнүүд ...ээр хангагдаха юм.

Холын отара, фермэ дээрэ ...адаг малшад гэр бүлэһөө ...раа, айл зонһоо таһар..., соёлой гуламтануудһаа, ...уудал хангадаг эмхинүүд... холо байдаг гээшэ. Ажал ...мэриншье нилээд хүшэр ... юм.

КПСС-эй райком болон пар... организацинууд мал...ай ажаһуудалай эрилтэ...дые хүсэдөөр хангажа ... тушаа тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараалһан түсэб зохёонхой. Тэрэ түсэбэй ёһоор ямар эмхи хэзээ туһа үзүүлхэ уялгатайб гэжэ тодорхойлогдоһон график табигдадаг юм.

Графигай ёһоор заагдаһан болзор соо автолавканууд малшадта эльгээгдэнэ. Автолавканууд аймагай колхоз, совхозуудай холын отара, фермэ бүхэндэ долоон хоног бүридэ нэгэ удаа алгадгүй ошодог заншалтай.

Малшадай элүүрые хамгаалха тушаа медицинын хүдэлмэрилэгшэд саг үргэлжэ оролдолго гаргана. Графигай ёһоор бүлэг эмшэд — хирург, терапевт, шэхэнэй эмшэ гэхэ мэтэ мэргэжэлтэд холын малшадай байрануудаар ябажа, тэдэнэй бэеын элүүр мэндые шалгана, эмшэлнэ. Үбшэнһөө һэргылхэ, ариг сэбэрые сахиха тушаа хөөрэлдөө хэдэг, лекци уншадаг.

Малшадта шэнэ гутал, хубсаһа оёхо, хуушаниинь угааха, сэбэрлэхэ, будаха, үһэ, һахалыень заһаха, гэр доторой элдэб хэрэгсэл: час, радио, телевизор, элдэб электроприборнууд гэхэ мэтые заһабарилха — иимэ туһаламжа аймагай ажаһуудалай комбинадай, тэрэнэй нютагуудтахи эмхинүүдэй мэргэжэлтэд үзүүлдэг байна. Комбинадай ажалшад графигай ёһоор малшадай дунда ябажа, тэдэнэй захил абана, захиһан юумыень абаашажа үгэдэг юм.

Аймаг дотор хэдэн агитбригаданууд эмхидхэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, Хяагта хотын, Хүдэри-Сомоной, Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой соёлой байшангуудай дэргэдэ саг үргэлжын агитбригаданууд бии. Һүүлэй үедэ Хяагта хотын соёлой байшангай агитбригада Хяагтын совхозой, «Дружба» колхозой малшадта ошоһон байна. Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой уран һайханай самодеятельностиин коллектив Хүдэриин совхозой фермэ, отаранууд дээгүүр ябажа, наада, концерт харуулаа. Хүдэри-Сомоной соёлой байшангай агитбригада Алтайн совхозой, «Дружба» колхозой ажалшадта айлшалһан байха юм.

Тиихэдэ, нютагай библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд холын малшадта хододоо ошожо, һонин номуудые абаашажа үгэдэг заншалтай.

КПСС-эй райком январь һараһаа эхилэн, отара, фермэнүүдэй дэргэдэхи улаан булангуудай дунда конкурс соносхоһон байна. Энэ конкурсда илажа, I, II, III һуури эзэлһэн улаан булангууд шанда хүртэхэ болоно. Малшадай байра болон улаан булангуудые үзэмжэтэй сэбэр байлгаха, плакат, туһаламжын материалнуудаар хангаха тушаа нилээд анхарал хандуулагдана. «Дружба», Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозуудта, «Пограничный» совхоздо энэ хүдэлмэри һайнаар табигданхай.

Аймаг дотор һарадаа нэгэ удаа «Лекторэй үдэр» үнгэргэдэг заншал тогтоогдонхой. Тэрэ үдэр лекторнүүд аймагай ажахынуудта ошожо, лекци, доклад хэнэ, хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Мүн КПСС-эй райкомой дэргэдэ 32 хүнһөө бүридэһэн политинформаторнуудай бүлэг эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэр ажахынуудай һүнэй фермэнүүдые тус тустаа даажа абаад, һара бүридэ ошожо, ажалайнь дүнгүүд болон саашанхи зорилгонууд тухай хөөрэлдэдэг, орон дотор болоһон һүүлэй шэнэ һонинуудые малшадта дуулгадаг байна.

Малшадта ажалай тазгай зохид эрхэ байдал олгохо тушаа нютагай Соведүүд, депутадууд саг үргэлжэ анхарал оролдолго гаргажа байдаг. Колхоз, совхоз бүридэ хүүгэдэй саад, ясли байгуулагданхай. Мүн һургуулинуудай дэргэдэ интернадууд бии. Тэндэ нэн түрүүн малшадай үхибүүд абтадаг байна.

Гэбэшье малшадай ажаһуудалай эрилтэнүүд хаа хаанагүй жэгдэ һайнаар хангагдана гэхын аргагүй.

Малшадай ажаһуудалай эрилтэ һайнаар хангажа байхын түлөө оролдохо гээшэ бүгэдын уялга.

А. ЗАДОРОЖНЫЙ,
КПСС-эй Хяагтын райкомой парткабинедые даагша.

«ҺАЙН ДАА, ЦЫРЕМА!...»

...жэ, бүтээжэ ябаһан ... хүдэлмэридөө үнэн ...һөө дурлаха гээшэ хү... эгээн ехэ зол жаргал ... гэжэ хэлсэдэгые һана... юундэшьеб минии ...эй танил Цырема Сотиевна Батоировагай ажабайдал намтар тухай хөөрэхэ ... заатагүй хүрэдэг.

Цырема Сотиевна Бато... Хурамхаанай хэлхеэ-холбооной таһагай ахалагша ...льоноор хүдэлдэг юм. ... гарамгай наһагай, да... номгон зантай Цырема ...евнае нютагаймнай зон, ...гаа наһажаал хүнүүд ...лдэг, магтадаг байха. Тэрэнэй хаб хара нюдэ..., хонгёо хурса хоолойнь ... дуулдахые, хүн ...ан шүдэнэйнь сайбалзан ...хые ажаглаһан хү... Цырема Сотиевна Ба...ае ходол зохидшоодог, ...ние өөрынь наһанһаа ...аар харадаг.

Харин Цырема Сотиевна ...хаанай хэлхеэ-холбооной таһагта почтальоноор ... хорин табан жэлэй тур... хүдэлжэ ябана.

Хорин табан жэл. Энэ ха... Цырема Сотиевнагай эд... ябаһан наһанайнь ха... үлүү саг гээшэ! Теэд ... шэнээн сатай туршада ... зоной дунда ябахадань, ... олон уулзалганууд, ... һонин ушарнууд то...доо гэжэ һананат?

Цырема Баторова арбан ...тойдоо Хурамхаанай ...хэлхеэ-холбооной таһагта ...һон намтартай. Залуухан ...ганда түрүүшээр хү...шэг байгаа. Хурамхаан ...хорин хойноһоо урагшаа ...һаа зүүлжээ унжыһан ... тооото үйлсэнүүдтэй. ... зуугаад үрхэтэ айл... Тиимэһээ Цыремагай ... замынь яһалашье ута ... һэн. Тэрэ үедэ поч...ьонууд мүнөөнэйхиһөө ... байһан юм. Теэд үг... үдэшэ бүри томо гэг... хара сүүмхэ эмэ дээрээ ...энхэй басаган айлһаа ... орожо, һүүринай үйл...үүдэй утые хэмжэжэл, ...жэл ябагша бэлэй. ...үүшээр Хурамхаанай ...өөр гэрнүүдэй номерые ...жэ олохонь бэрхэтэй ...аа. Заримдаа бэшэгүү... адрес буруу бэшээтэй байжа, тэрэ бэшэгүүдэй хэндэ үгтэхэ байһые Цыремаа хүн зонһоо һурагшалжа, хүрэхэ газартань хүргэжэ шададаг һэн. Үгышье һаа, ямар нэгэ шалтагаанаар зарим хүнүүд Цыремае зэмэлээдшье абаха. Тиигэхэдэнь сүүмхэнь шулуундал хүндэ болошодог һэн. Эгээл тиимэ сагай тудалдаад байхада, энэ хүдэлмэридэ саашадаа хүдэлжэ бирахагүй хэб даа гэжэ гомдонгёор һанахадаа, уйлан алдагша һэм гэжэ мүнөө тэрэ дурсадаг.

Теэд Цыремагай ингэжэ һанаагаа зобожо ябахыень ойлгоһон хүн — хэлхеэ-холбооной таһагай үнинэй хүдэлмэрилэгшэ Анна Зиновьевна Воронина. Тэрэ эгэшын ёһоор һайн заабари хэлэжэ үгэһэн юм:

— Ши, Цырема, бэеэ һула бү таби! Шамда мүнөө али зэргын хүндэ байһыень би ойлгоноб. Харин ши тэсэмгэй бай! Хододоо зоригтой ябаха хэрэгтэй. Тэрэгүй һаа, ажалай түрүүшын бэрхэшээлнүүдые дабаха гээшэ хүшэрхэн лэ байха. Ши хүнүүдтэй хөөрэлдэжэ һура. Хүндэ этигэ! Сухарилтагүй үнэн сэхээр яба! Энээние ойлгоо һаа, ажалдаа амжалтатай, наһандаа жаргалтай ябахаш...

Хүшэр сагай тохёолдоод байхада, залуу басаганай һанаае заһажа, гарыень дүнгэжэ үгэһэн мэтэ дүүрэн удхатайгаар хэлэһэн эгэшэ хүнэй һургаал, заабарие Цырема хэзээдэшье мартахагүй. «Үгы даа, би хүнһөө юугээрээ дутуубиб?! Үнэхөөрөө, үнэн сэхэ ябадал, ажал һаа жаргал олдодог гэжэ тон зүб хэлэгдэдэг» гэжэ Цырема Сотиевна бүхы хаба шадалаараа оролдожо эхилээ бэлэй.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо түхэреэн хорин табан жэлэй туршада — үбэлэй хүйтэндэ, зунай халуунда, һалхитай, шуурганатайда, саһатай, боротойдо — ямаршье сагта хэды ута зам ябагаар ябажа гарааб! Үнэниень хэлэхэ болоо һаа, тэрэнэй дабажа гараһан замынь дэлхэйе тойроһонһоо үшөөл ута гэжэ хэлэбэл, үлүү болохогүй хаш. Теэд Цырема Сотиевна иимэ ута зам гаталһан хүмби гэжэ нэгэтэшье һайрхадаггүй. Нютагайнгаа хүн зондо хүндэтэй болоһон Цырема Сотиевнагай замайнь зүргэ зоной зүрхэн тээшэ зурыса татаатай ха юм. Үдэр бүри үргэлөөд ябадаг томо сүүмхэ соогоо багтажа ядатарань хэһэн шэнэ газетэ, журналнуудые, открытка, бэшэгүүдые, телеграммануудые хүнүүдтэ саг соонь хүргэдэг.

Цырема Сотиевна Баторова хоёр томо хүбүүтэй юм. Ехэнь Баяр гэжэ нэрэтэй, сэрэгэй албанһаа бусажа ерээд, нютагтаа хүдэлнэ. Бага Эрдэнинь нёдондо жэл Совет Армиин сэрэгшэ болоо.

— Манай Цырема Сотиевна коллективһаа соогоо хүндэтэй, эрхим бэрхэ хүдэлмэрилэгшэ. Ажалдаа нарин нягта, үнэн сэхэ хүн. Һайн ажалайнгаа түлөө жэлһээ жэлдэ мүнгэн шанда хүртэдэг, Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдадаг юм, — гэжэ Хурамхаанай хэлхеэ-холбооной таһагай начальнигай орлогшо Зинаида Номшиевна Номшиева хөөрэнэ.

Үнэхөөрөөшье, Цырема Сотиевна Баторова газетэ, журналнуудые захин бэшүүлхэ хүдэлмэрие хүн зоной дунда һайнаар эмхидхэдэг. Тэрэ хадаа һара бүхэнэйнгөө түсэб, даабарие 120—130 процент хүрэтэр үлүүлэн дүүргэжэ байдаг. Теэд почтальоной ажал хэрэг иигээд дүүрэдэг бэшэ ааб даа.

Цырема Сотиевна пенсионернүүдэй гуйлтаар тэдэндэ ерэһэн бэшэгүүдые уншажа үгэдэг, заримдаа харюуень бэшэдэг байха юм. Тиигэхэдэнь наһатайшуул ингэжэ үреэдэг:

— Һайн даа, Цырема! Басагамни, туһалба ха юмши. Хододоо хүндэ туһатай, хүндэтэй яба...

Эдэ үгэнүүдыень дуулахадаа, Цырема Сотиевнагай шарай гэрэлтэй болодог, сэдьхэлэйнь оёорто урма баярай ошон бадардаг.

Тиимэһээ нютагайнь үбгэдэй баярай үгэнүүдые шэлэжэ, зураглалдаа гаршаг болгоо һэм.

К. БУБЕЕВ.

КАЛИНИНСКА ОБЛАСТЬ. Конаковско М. И. Калининай нэрэмжэтэ фаянсын завод столовын аяга амһарта хэдэг СССР-тэхи эгээн ехэ предприяти, совет керамикын түбүүдэй нэгэн болоно. Эндэ бүтээн гаргагдаһан продукцинууд уласхоорондын выставкэнүүдтэ, яармагуудта табигдажа, нэгэнтэ бэшэ медальнуудаар шагнагдаһан байгаа.

1973 ондо уран һайханай фаянсын, майоликын ассортимент нилээд үргэдхэгдэжэ, продукци бүтээн гаргалга 3 миллион зүйлөөр олошоруулагдаха байна. Жэлдээ тус предприяти зуун арба миллион эд хэрэгсэл гаргадаг болохо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уран зурааша А. В. Лебедева «Матрёшка» гэжэ гүсэ угалзатуулан гоёожо байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Социалис оронуудаар

БЭЛШЭЭРИ УҺАЛАГДАНА

УЛААН-БААТАР. Уһанай ажахын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэ халуун хаһа эхилбэ. Уһа бэдэрэлгын геологуудай отрядууд худаг малтаха, мал уһалха пунктнуудые бэлдэхэ ба уһалуурийн һубагуудые татаха бригаданууд эдэ үдэрнүүдтэ ороной холын аймагуудаар гараба. Тэдэнэй хэхэ ажал ехэ.

МНРП-гэй программаар хараалагдаһан арадай ажахын шухала зорилгонуудай нэгэн хадаа бэлшээринүүдые уһаар дүүрэн хангалга болоно. Гүс зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула Монголдо һүүлэй үедэ уһанай ажахын эмхи зургаанууд олошорһон. Тэдэнэй материально-техническэ бааза нилээд бэхижүүлэгдэһэн байна. Мүнөө иимэ эмхинүүд аймаг бүхэндэ бии болонхой.

Энэ түсэбтэ табан жэлэй хоёр жэлэй турша соо Монголдо мал уһалха 2.400 пункт байгуулагдаа, 4 мянган гектар газар ундалуулһан уһалууриин олон һубаг ашаглалгада ороо. Булуур станцинуудые, мал уһалха болон мелиорациин барилгануудые үндэр бүтээсэтэйгөөр, зүбөөр хэрэглэлгэдэ мэргэжэлтэдые бэлэдхэлгэ нүлөөлнэ. Мэргэжэлтэй кадрнуудай тоо энэ жэлдэ, нёдондонойхидо орходоо, 800 хүнөөр олошороо. Бэлшээри, хүдөө нютагуудые уһаар хангаха орёо зорилгоёо бэелүүлхэдэнь аха дүү орондоо Советскэ Союз ехэ туһа хүргэнэ.

„КОХ-БА-НОРОЙ" ОИН БАЯР

ПРАГА. Ороной олон предприятинуудай нэгэн болохо Ческе-Будивицэдэхи «Кох-ба-Нор» гэжэ фабрика энэ жэлдэ 125 жэлэйнгээ ой тэмдэглэхэнь. Тэрэнэй продукци бүхы дэлхэй дээрэ суурхадаг юм. Фабрика хатуу зөөлэнэйнгөө талаар 21 ондоо, үнгынгөө талаар 64 ондоо карандаш гаргадаг. Тэрэ оронойнгоо мүн хилын саанаһаа ороһон захилнуудые һайнаар дүүргэнэ. Чехословакиин радиогой хари гүрэнэй дамжуулгын редакциин һая анкетэ үнгэргэхэдэ, «Шкода» маркын автомобиль, «Ява» мотоцикл, шэл болон Пльзенэй «Праздра» гэжэ пивотэй хамта Чехословакида бүтээн гаргагдадаг суудагарһан продукцинуудай тоодо «Кох-ба-Нор» фабрикын карандаш нэрлэгдээ.

Фабрикын коллектив үйлэдбэриингөө даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө Ажалай орденоор шагнагдаһан, һүүлээрнь «КПЧ-гэй 50 жэлэй предприяти» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. Предприятиин коллектив аха дүү социалис оронуудайнгаа нүхэдтэй харилсаа холбоотой байдаг. «Кох-ба-Норой» Москвадахи Л. Б. Красинай нэрэмжэтэ Карандашай фабрикын коллективүүд олон жэлэй турша соо харилсан нүхэсэдэг юм. Тэдэнэй дүй дүршэлөө аша үрэтэйгөөр халан абалсалга алишье таладань туһатай.

Фабрикын продукцие ГДР илангаяа ехээр худалдан абана. Фабрика ГДР-эй предприятинуудтай арба гаран жэлэй турша соо харилсана. «Кох-ба-Норой» хүдэлмэрилэгшэд хэдэн жэлэй урда тээ кубин нүхэдтөө карандашай фабрика барихадань туһалһан, үйлэдбэриин технологи бэлдэһэн, тэрэнэй мэргэжэлтэдыень һургаһан байна.

БУДАПЕШТЫН ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

БУДАПЕШТ. Һүүлэй хоёр жэлэй турша соо Будапештын 30 мянган бүлэ шэнэ байратай болоо. Городской Соведэй гүйсэдкомой эндэ һая боложо үнгэргэһэн зүблөөн дээрэ дүрбэдэхи табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй туршада ВНР-эй ниислэлэй хүгжэлтын дүнгүүдые согсолходо, энээн тухай мэдээсэгдэбэ.

Барилгада мүнөөнэй технологи, нэн түрүүн гэр бариха комбинадуудта бэлдэгдэһэн детальнууд ба байшангуудые хабсаралга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Шэнэ кварталнуудта магазинууд, ажаһуудалай хангалгын комбинадууд, хүүгэдэй саадууд, больницанууд нээгдэнэ. Парк, сэсэрлигүүд таригдана. «Восток-Запад» гэжэ метрогой түрүүшын линии һаяхан ашаглалгада ороо. Мүнөө «Север-Юг» гэжэ линии ниислэлэй шэнэ районуудые хотын түбтэй холбохо юм.

Түрүүшын амжалтанууд

БУХАРЕСТ. Румыниин транспорт болон хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлэй түрүүшын хоёр һара хахадай түсэбтэ даабаринуудые дүүргэһэн тухайгаа мэдээсэбэ.

Шухала зуу ная гаран барилга графигһаа нилээд уридшалагдажа ябана. Клуж, Питешти, Бакэу хотонуудые холбодог город хоорондын автомат телефоной линиие үргэдхэхэ ажал болзорһоо һара хахадаар урид дүүргэгдээ. 242 километр утатай түмэр замай участогуудые электрижүүлгээр түсэбтэ даабаринууд үлүүлэн дүүргэгдээ. Автомобилиин 250 километр харгы һэльбэн заһагдаа. Констанц, Галац, Тульч хотонуудай портнуудые һэльбэн шэнэдхэлгын амжалтанууд тухай тус хотонуудай барилгашад болон хабсаргагшад мэдээсэнэ.

«ВАНДЫН» ХОЁРДОХИ ЗАЛУУ НАҺАН

ВАРШАВА. Сосновец хотын «Ванда» фабрика «Бистер» гэжэ синтетическэ бүдөөр оёгдоһон эхэнэрнүүдэй модно хүүртиг, гоё плати болон блуза, эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй костюмуудые хүн зондо дурадхана. Предприятиин үйлэдбэрилэн гаргаһан продукциин хэмжээн, 1972 онойхидо орходоо 5 процентээр ургаа.

Предприятиие һэльбэн шэнэдхэһэнһээ үйлэдбэри иимээр хүгжэн һалбараа. Һэльбэн зохёолго үйлэдбэри дээшэлүүлхэһээ гадна, ажалай эрхэ байдалые һайжаруулаа.

(ТАСС).

ЗАГАРАЙН АЙМАГТА

ЗАЛУУШУУЛАЙ СЛЕТ

Аймагай промышленностиин болон хүдөө ажахын залуу түрүүшүүлэй слет Загарай тосхондо үнгэргэгдэбэ. Предприятиингаа алдар солые ажалаараа суурхуулһан 300-гаад делегат эндэ суглараа. Хандагатайн леспромхозой комсомол-залуушуулай бригадые даагша Наталья Бороздина, Онохойн леспромхозой жолоошон Василий Сластин, Эрхирэгэй совхозой һаалишан В. Дондукова болон бусад тэдэнэрэй дунда бии.

ВЛКСМ-эй Загарайн райкомой нэгэдэхи секретарь Р. Попов элидхэл хээ. Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы жэлдэ бага гаргашатайгаар эрхим шанартай, ехэ продукци Эхэ ороңдоо бэлэглэхэ гээд эндэ абтаһан социалис уялга дотор онсолон тэмдэглэгдэнэ.

КОНЦЕРТ-НААДАН ТАБИГДАНА

Һаяын үдэрнүүдтэ артистнар Загарайн аймагта айлшалан ерэнэ. Манай хүршэ Шэтын областиин «Ингода» филармониин артистнар Загарай тосхоноор ябаад бусаа һэн. Тэдэнэрэй һүүлээр удангүй холын Азербайджанһаа «Севгилим» гэжэ ансамбль ерэһэн.

Буряадай оперо, балетэй театрай суута артистнар Л. Линховоин, К. Базарсадаев, Д. Дашиев гэгшэдэй ерэхэдэ, тосхоной хүн зон соёлойнгоо байшанда олоороо сугларжа, һонирхолтой концерт хараһан байна.

ГАЗЕТЫН ШАНДА ХҮРТЭБЭ

Аймагай «Вперед» газетын дамжуулгын кубок бии болгогдобо. Санаар урилдажа, эрхим дүн харуулһан спортсменүүдтэ энэ кубок барюулагдаха юм.

Загарай тосхондо дүтэхэнэ, нарһан тужа соо түрүүшын мүрысөөн үнгэргэгдөө. Илагшад тодорбо. Шабур тосхоной һурагша Мария Радванская, Тамара Истрашкин, Любовь Варфоломеева гэгшэд санаар урилдахадаа эрхим саг харуулаа. Тиигэжэ Загарай тосхоной дунда һургуулиин түлөөлэгшэд кубогта хүртэбэ. Эрхим спортсменүүдтэ, Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаа.

Н. УГРЮМОВ,
Б. ГЫПЫЛОВ.

ҺУРГУУЛИИН ЗУУН ЖЭЛЭЙ ОЙ

Кабанскын аймагай Шергино тосхоной олониитэ нютагайнгаа дунда һургуулиин 100 жэлэй ойе баяр ёһололой оршон байдалда һаяхан тэмдэглэбэ.

1873 ондо тус тосхондо церковно-приходско училищи байгуулагдажа, тус һургуулиин эхи табиһан түүхэтэй. Түрүүшын жэлдэ нютагай баяшуулай 9 үхибүүд эндэ һуралсаһан юм.

1892 ондо тэрэ 3 класстай һургуули болгогдобо. Забайкалида Совет засагай тогтоогдоходо, 1922 ондо 4 класстай эхин һургуули, 1937 ондо—долоон жэлэй, 1961 онһоо—8 жэлэй, 1964 ондо типовой шэнэ байратай дунда һургуули болгогдоһон байна.

1964 онһоо 300 гаран үхибүүд энэ һургуули дүүргэжэ, дунда эрдэмтэй болонхой. Һургуули дүүргэгшэд болбосоролой аттестадтай хамта трактор жолоодохо үнэмшэлгэ абажа гарадаг. Найман класс 813 хүн дүүргэжэ, трактор жолоодохо эрхэ абалсаһан байна.

Олон һурагшад түрэл совхоздоо үлэжэ, ажалай алдар солодо хүртэнэ. Һаалишан Роза Семенова, тракторист Александр Щетин болон бусад үндэр бүтээсэтэ ажалаараа ганса совхоздоо бэшэ, бүхы аймаг соогоо алдаршанхай.

Һуралсалаа үргэлжэлүүлжэ, дээдэ эрдэмтэй болоод, түрэл нютагаа бусаһаншье нүхэд олон. Тэрэ тоодо совхозой главна инженер В. Н. Телешев оролсоно. Эндэһээ эрдэмтэд, хүтэлбэрилхы тушаалтад урган гаранхай.

Һургуулиин байгуулагдаһаар 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан дээрэ КПСС-эй райком, аймгүйсэдком болон совхозой дирекци ба парткомой зүгһөө амаршалгын бэшэгүүд уншагдаба. Һурагшадай хүсөөр һонин концерт харуулагдаа.

Манай корр.

ЖАРГАЛААР БИЛТАРҺАН БАЙШАНДА

Баяр жаргалаар билтарһан, эршэтэ халуун ...алаар бурьялһан, сог...й хүхюун энеэдэ зугаа...ар дэлбэрһэн энэ байшан соо бүхэли үдэртөө хүлгөөтэй, шууятай байдаг юм. Гомельскэ областиин Кормянско интернат һургуулиин һурагшад эбтэй зэтэй ехэ бүлөөр ажаһууна.

Эндэ һурахадаа, үхибүүд гүнзэгы эрдэм олодог, ажалда дуратайгаар хүмүүжэдэг байха юм.

Белоруссиин ССР-эй габьяата багша Социалис Ажалай Герой Михаил Афанасьевич Дмитриев һургуулиин директорээр ажаллана. Гушан жэлэй турша соо багшаар ажаллажа ябаһан Михаил Афанасьевич һургуулиин байгуулагдаһан үдэрһөө хойшо багшанарай коллективые хүтэлбэрилнэ.

Кормянско интернат һургуули арба гаран жэлэй турша соо Гомельско область дотор түрүү зэргэдэ ябана. Гомельско облоногой, профсоюзуудай обкомой Улаан туг хэтэдэнь хадагалжа байха нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Зураг дээрэ: 1. Интернат һургуулиин директор багшын эрдэмэй кандидат БССР-эй габьяата багша Социалис Ажалай Герой Михаил Афанасьевич Дмитриев һурагшадайнгаа дунда.

2. Вера Суминова (зүүн гарһаа), Мария Матросова, Александр Механиков — һургуулиингаа уран һайханай бүлгэмдэ эдэбхитэйгээр хабаадагшад.

3. Һурэгһөө таһараад, үхибүүдэй харууһан доро үбэлжэжэ байһан аистые Коля Шаповалов бараад байна.

4. Багша Нина Митрофановна Булкина табадахи класста географиин хэшээл үнгэргэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

НЮТАГ НЮТАГАЙ hОНИН

ШЭНЭ КОМПЛЕКС АШАГЛАГДАБА

Загарайн карьероуправленииин тээрмэдэн жэжэлдэг, hагшан илгадаг шэнэ комплекс ашаглалгада үгтэбэ. Энэ комплекс шанаржуулагдаhан доломит гаргажа эхилбэ. Нэгэ халаанда зургаан хүдэлмэришэн ажаллана. Нэгэ халаан суудхэдээ 120 тонно доломит, 50 тонно мраморай бутархай бүтээн гаргана. Ажал зургаан халаанда хэгдэнэ.

Карьероуправлениин начальник И. Е. Климовэй хүтэлбэри доро тээрмэдэн жэжэлдэг, hагшан илгадаг комплекс хоёр hарын туршада баригдаа. Энэ шэнэ комплекс Советскэ Союз дотор ори гансахан болоно. Энэ «заахан фабрикын» гаргаhан продукци оронойнпай шэлэй заводуудта эльгээгдэжэ эхилээ.

П. УГРЮМОВ.

ЭДИРШҮҮЛЭЙ БҮТЭЭЛНҮҮДЭЙ ВЫСТАВКЭ

Аймагай санитарно-эпидемиологическа станциин медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй үхибүүдэй бүтээлнүүдэй выставкэ үнгэргэгдэбэ. 5-hаа 11 хүрэтэр наhатай үхибүүд уран бэлигээ эндэ харуулаа. Выставкын экспонадууд баяншье, удха түгэлдэршье байгаа. Гоё hайханаар зураhан зурагууд, уран гоёор хубсалhан, угалзатуулан нэхэhэн зүйлнүүд, пластилинаар хэhэн бүтээлнүүд выставкэдэ табигдаа.

«Бүхы арадууд—аха дүүнэр» гэhэн темээр найма наhатай Жаргалма Дашиева удха түгэлдэр зураг зураа. Национальна хубсаhаяа үмдөөд, гар гараа батаар барисалдажа дүхэриглэн, эбтэй эетэйгээр хатар наадажа байhан грузин, казах, эвенк гурбанине нэгэ айлай үхибүүд мэтээр тэрэ харуулжа шадаа. Зургаатайхан Эля Сойжонова шубуунай үндэгэнэй хальhаар элдэб амhарта бүтээгээ. Аяга, табаг, гүсэнүүд шаажангаар шудхажа хэhэн мэтээр харагдана. Зориг Дашиев, Аркадий Бадмаев гэгшэд үнэгэ пластилинаар хээ. Эгэшэ дүү Перекаловтан кукланууды е хубсалуулаа . Энэнь баhал өөрын удхатай. 11 наhатай Света Романова өөртөө костюм, зунай плати оёhоноо харуулаа.

Б. ЛАЙДАПОВ.

Хориин аймаг.

СПОРТ — СПОРТ — СПОРТ

СУГЛУУЛАГДАМАЛ КОМАНДА БҮРИДХЭГДЭБЭ

Баскетболоор республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөнэй түгэсхэлэй наадан болобо. Эндэ үнгэрэгшэ жэлэй чемпион «Буревестник» бүлгэмэй эхэнэрнүүд ЛВРЗ-гэй спортын клубай командые 98:22 гэhэн тоотойгоор шүүхэдээ, бусад командануудта хүсэгдэхэеэ болибо. Тиигэжэ эдэнэр 1973 оной республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ дахинаа хүртэбэ. Чемпиондо шүүгдэhэн «Забайкалец» клубай команда хоёрдохи hуури эзэлээ.

Эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэhэн наадан да ЛВРЗ-гэй спортын клубай баскетболистнууд «Буревестник», «Труд» бүлгэмүүдэй командануудые шүүжэ гарахадаа, мүн лэ чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байна. Түгэсхэлэй нааданай дүүрэхэдэ, «Буревестник», үнгэрэгшэ жэлэй чемпион «Труд», «Забайкалец» клубай командануудаб адлихан очконуудтай болоhон байба. Харин сохижо оруулhан бүмбэгынгөө тоогоор «Труд» бүлгэмэй команда хоёрдохи, авиазаводой баскетболистнууд гурбадахи hуури эзэлбэ.

Мүрысөөнэй дүн гаргахадаа «Забайкалец» командада наадаhан 22-дохи hургуулиин 10-дахи классай hурагша Таня Репина дүн хамтадань 60 очко абажа, түрүү hуури эзэлбэ. Эрэшүүлэй дундаhаа ЛВРЗ гэй клубай ветеран Владимир Коломеец 117 очко абаhан байгаа. Тиин эдэнэртэ республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитедэй үнэтэ бэлэг, грамотанууд барюулагдаба.

Эрхим амжалта туйлаhан спортсменүүдhээ республикын суглуулагдамал команда бүридхэгдэбэ. hаяар эдэнэр РСФСР-эй зононууд хоорондын дунда үнгэргэгдэхэ наадан да хабаадалсаха юм. Мүрысөөн Урда-Сахалин, Владивосток хотонуудта үнгэргэгдэхэнь.

Н. ИВАНОВ.

Манайхид Красноярсида

Ураал, Сибирь, Алас-Дурна зүгэй зононуудай область, хизаар, автономито республиканууда й 200 эдир спортсмен Красноярск хотодо сугларжа, хүнгэн атлетикээр мүрысэбэ. Эндэ манай республикаhаа хабаадалсаhан техникумэй hурагша Сергей Коробенников 1500 метрэй зайда урилдахадаа, хоёрдохи hуури эзэлhэн байна.

Басагадай дунда үндэрые харайлгаар мүрысэхэдөө Улаан-Үдын 65 hургуулиhаа ошоhон спортын мастер Таня Герасименко 165 сантиметр үндэрые дабажа, долоодохи hуурн эзэлбэ. Тиигэжэ манай республикын команда наймадахи hуурида гараа.

М. БОРИСОВ.

Хүдөөгэй спортсменүүдэй мүрысөөн

ГТО-гой бүхэсоюзна физкультурна шэнэ комплекс хүдөөгэй спортсменүүдэй дунда хүндэтэй боложо байнхай. Мүнөө эдэнэр спортын үбэлэй— санын урилдаанда, хүнгэн атлетикын мүрысөөнүүдтэ олоороо хабаадалсана. Тиин бүхэсоюзна санын урилдаанда хүдөөгэй 11 командын 120 спортсмен хабаадалсажа, Буряадай АССР-эй, РСФСР-эй суглуулагдамал командын гэшүүн болохын түлөө түрүү hуури булялдаhан байгаа.

Мүн хүнгэн атлетикээр үнгэргэгдэhэн урилдаанда басагад 1000 метрэй зайда хурдан солбоноо туршалсаа. Эндэ хүдөө ажахын техникумэй hурагша Наташа Федотова бусадhаа түрүүлжэ эхилбэ. Кабанскhаа ерэhэн Таня Романенко урилдаанай тэн багта гэнтэ урагшаа гаража, түрүүлэн шабгын лентэ таhалба.Хурдан солбоноор зайгаа гаталhан Таниин саг — 3 минута 7 секунда. Эрхимлэгшэhээ арбаад алхамаар хожомдожо ерэhэн Наташа Федотова хоёрдохи hуури эзэлхэ баатай болоо.

Эдиршүүлэй дунда 3000 метрэй зайда үнгэргэгдэhэн урилдаанда Кабанскын аймагай түлөөлэгшэд Сергей Хамуев, Николай Левин, хүдөө ажахын институдай Дамдин Цыпылов, Мухар-Шэбэрэй аймагай Сергей Шульгин гэгшэдэй дунда шанга тулалдаан болоо. Илангаяа Цыпылов Хамуев хоёр бусадай урда гаранхай, ана мана урилдажа эхилбэ. Эндэ Дамдин Цыпылов шабгада хүрэхын тэндэ гэнтэ урагшаа гаража, түрүүлжэрхибэ. Тиин Цыпылов зайгаа 9 минута 28 секунда соо гаталhан, харин нүгөөдэнь 9 минута 28,5 секунда саг харуулжа, хоёрдохи hуури эзэлбэ. Сергей Шульгин гурбадахи hуурида гараа.

Бусад спортсменүүдэй дундаhаа Ивалгын гидромелиоративна техникумэй hурагша Мария Заряновагай амжалта тэмдэглэмээр. Тэрэ 1500 метрэй зайда урилдахадаа, hайн саг харуулжа, түрүү hуури эзэлhэн байна. Эрэшүүлэй дунда 5000 метрэй зайда үнгэргэгдэhэн урилдаанда хүдөө ажахын институдай hурагшад Леонид Кобелев Иннокентий Борькин хоёр эрхимлэжэ, түрүүшын хоёр hуури эзэлбэ.

Команданууд хоорондын дүн гаргахада Кабанскын аймагай спортсменүүд түрүү hуури эзэлhэн байна. Удаадахи хоёр hуурине хүдөө ажахын институдай, хүдөө ажахын техникумэй команданууд эзэлээ.

В. БАЛДАЕВ,
«Урожай» бүлгэмэй облсоведэй түрүүлэгшэ.

Улас хоорондын шэнжэлэл

ИМПЕРИАЛИЗМ ХУРСААР ГЭМНЭГДЭНЭ

ООН-ой Аюулгүйн Соведэй нүүдэл сесси үнгэрэгшэ неделидэ Панамада болоод дүүрэбэ. Тус сесси дэлхэй дээрэ ехээр hонирхогдоо. Энэньшье яhала ойлгосотой. ООН-ой түүхэдэ анха түрүүн Аюулгүйн Совет Латиин Америкын оронуудай нэгэндэ заседания хэhэн байна. Тиихэдэ 300 миллион хүн зонтой дэлхэйн энэ үргэн районой гүрэнүүдтэ угаа шухала удха шанартай асуудалнуудта Совет гол анхаралаа хандуулаа. «Уласхоорондын эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлхэ ООН-ой Уставай дүримүүд ба гол ёhонуудта тааруугаар Латиин Америкэдэ уласхоорондын харилсаа холбоо бэелүүлгэдэ туhалха зорилготой хэмжээнүүд тухай» нэгэ асуудал Панамын правительствын үүсхэлээр сессиин зүбшэн хэлсэхэ тусхайта зүйл болгон абтаhан байха юм.

Латиин Америкэдэ империалис монополинуудай бэелүүлдэг дээрмэдэлгын политикые сессидэ хабаадагшадай олонхинь эрид шууд буруушаагаа, энэ түбиич арадуудай дотоодын хэрэгүүдтэ империализмын хамааралсаха ямаршье hанаашалгануудые болюулха эрилтэ хээ. Ажаглагшад боложо сессидэ ерэhэн Венесуэлын, Колумбиин, Коста-Рикын, Кубын, Мексикын, Эквадорой болон Латиин Америкын бусад оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд бултадаа эдэ оронуудай национальна бэеэ даанхай байдалые ба бүрин эрхые хамгаалжа, үгэ хэлэхэдээ, ээрхэhэн зандаа үлэхые hэдэлэг США-гай империалис этэгээдүүдэй hанаашалгануудые элишэлээ. Аюулгүйн Соведэй сессиин Панамада болоходо, США «шүүмжэлүүлэн гэмнэгдээ» гээд «Нью-Йорк таймс» газетэ мэдэрхэ баатай байха юм. Байгаалиингаа баялигуудые Латиин Америкын республиканууд өөhэдөө эдлэхэ бүрин эрхэтэй байhыень лаблаhан резолюци Аюулгүйн Совет баталан абаа. Энэнь хамагай түрүүндэ түби дээрэ американ монополинуудай эзэрхэлгэдэ эсэргүүгээр шэглүүлэгдэhэн байна. Латиин Америкын оронуудта зорюута баалалта хэхые эрмэлзэдэг компанинуудай ябуулганууды е болюулха зорилгоор шухала хэмжээнүүдые абахые гүрэнүүд резолюци соо ехээр уряалагданхай.

Панамска каналай зоные Панамын мэдэжэ байха эрхые хүсэдөөр hэргээхэ тухай, үшөө 1903 ондо Холбоото Штадуудай Панамада баадхаhан договорые шэнээр хаража үзэхэ тухай Панамын правительствын хэhэн эрилтэ тушаа сесси дээрэ ехэ хөөрэлдөөн болоо. Энэ хараа бодолые үндэhэлэн баримталжа, Аюулгүйн Соведэй сесси дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Панамын правительствые толгойлогшо Омар Торрихос иигэжэ онсолон тэмдэглээ: «Туламарша-гүрэн, колони гү, али протекторат бидэ хэзээдэшье байгаагүйбди, байхашьегүйбди. Бидэнэр Холбоото Штадуудай туг дээрэхи баhа нэгэ одон хэзээдэшье болохогүйбди».

Панамын хуулита ба зүб зүйтэй эрилтые сессидэ хабаадагшадай диилэнхи олонхинь дэмжээ. Гэбэшье Панамын арадай бүрин эрхые хэрэгсээхэ дурагүй байhанаа США дахинаа харуулаад, каналай зоные американ сэрэгэйхидэй эзэмдэлгые үргэлжэлүүлхэ зорилгоор бүлгаа мэхэ гаргажа ороо. Панамска канал тухай Соведэй гэшүүн бусад долоон оронтой хамта Панамын оруулhан резолюциин проектые Соведэй баталан абалгые, США-гай түлөөлэгшэ хорилто хэхэ эрхээ хэрэглэн таhалдуулаа. Гэбэшье энэ резолюциин түлөө Аюулгүйн Соведэй 15 гэшүүнэй (Англи hаналаа барля) дуугаа үгэhэн баримта США-гай хүсэд гансаардаhые гэршэлжэ үгэнэ. Аюулгүйн Соведтэ дуугаа үгэлгын дүнгүүдые американ империалис политикын горитойгоор бурууталга болоно гэжэ хариин шэнжэлэгшэд тоолоhон байха юм. «Латиин Америкын оронуудтай харилсаа байгуулха талаар США баhа нэгэ дахин эгээн ехээр урагшагүйдэбэ гээд Англиин «Гардиан» газетэ онсолон тэмдэглэhэн байна.

Империалис дулдыдалгаhаа хүсэдөөр сүлөөрхын түлөө тэмсэл үргэлжэлүүлхээр Латиин Америкын оронуудай шиидэнги байhые ООН-ой Аюулгүйн Соведэй сессиин хүдэлмэри ба дүнгүүд дахяад үнэмшэстэйгөөр гэршэлжэ үгэнэ.

КОНСЕРВАТОРНУУДАЙ МЭХЭ ГОХО

Хойто Ирландиин (Ольстерой) ерээдүй тухай Англиин правительствын «Сагаан дэбтэр» үнгэрэгшэ недели соо Лондондо тунхаглагдаа. Ольстерто тохёолдоhон бүхы гай түбэгые зайсуулжа шадаха гэhэн хэбэртэйгээр энэ дэбтэр тушаа Британска консерваторнууд хэдэн неделиин турша соо идхалга хэhэн, шууяа татаhан байха юм. Энэ дэбтэрынь тунхаглагдаба. Хойто Ирландиин асуудал яажа шиидхэхые энэ дэбтэр дурадханаб? Ольстерой ерээдүй Англиин засагаархидаар ямараар харуулагданаб?

Үнэндөө энэ ерээдүйнь мүнөөнэй байдалhаа тиимэ ехэ илгаагүй. Ольстерой бүридэдэг Ирландиин хойто талын зургаан гдафство Великобританиин нэгэдэмэл королевствын ба Хойто Ирландиин составта байhан зангаараа үлэхэ гээд «Сагаан дэбтэр» соо сэхэ хэлэгдэнхэй. Католигуудай хабаадалгатайгаар Хойто Ирландиин «Нютагай ассамблей» байгуулха гэжэ дэбтэр соо хараалагданхай байгаашье hаань, бүхы хуули гаргалгын засаг урда мэтэ Англиин парламентын гарта үлэхэ, Лондоной табимал— Хойто Ирландиин хэрэгүүдээр министр Уайтлоу тус провинцида «хуули ёhо ба гурим сахилгын» түлөө урда мэтэ харюусалгатай байха юм. Энэ зорилгоор 17 мянган хүнhөө бүридэдэг Британска экспедиционно корпус болзоргүй саг соо тэрэнэй мэдэлдэ зандаа үлэхэ байна.

«Хуули ёhон ба гурим» гээшые консерваторнууд ямараар ойлгодог бэ гэхэдэ, Хойто Ирландиие дүрбэн жэлэй турша соо Англиин эзэмдэлгэ Ольстерые Лондоной «сэхээр захиргаалдаг» болоhонhоо хойшонхи 12 hара яhала эли тодоор харуулжа үгэнэ. Хүсэрхэлгэ ба алалга хюдалга, хэдэн зуун алуулhан ба шархатаhан хүнүүд, гражданска ... хын түлөө тэмсэлшэдые ... дэн оло мягаар арестовл... га, протестантска ... хархис этэгээдүүдэй зор... роо аашалалдалга — ... дэгшэдэй ябуулгануудай ... шагта муухай дүнгүүд... болоно.

Ольстерой колони ... байдалые батадхаха зү... «Сагаан дэбтэр» Ирланд... нэгэдэлые hэргээхэ шух... асуудал шиидхэхэ ябад... хараалнагүй. Ирланд... Республикын ба Ольстер... түлөөлэгшэдэй зүблөө ... жомоо зарлажа, «улаан бо... зоние газаашалан дарла... га, олоороо хүдэлмэриг... дэлгэ, үгытэй ядуу бай... ба бусад болоно гээшэ.

Хойто Ирландида ... Англида «Сагаан дэбтэр» ... элдэб янзаар хандаhан ... гайхалтай бэшэ. Лондон ... холбоотой протестант... буржуазна этэгээдүүд... тала баридаг юнионист... партиин удамаршад энэ дэ... тэрээр hаналаа хангаги ... hанаа нюунагүй, харин ... лагданги католис үсөөн... дэй түлөөлэгшэд тус до... ментые шангаар шүүмж... нэ. «Сагаан дэбтэр» соо на... руулагдаhан Англиин пра... тельствын политика Ол... стерто тиимэ ехэ хубилал... да хүргэхэгүй. Хойто Ирла... дидахи ябуулгадань дур... гүйлхэгшэдэй улам олон ... ложо байhые бэе дээрэ ... дэг консерваторнуудай м... гохол боложо үгэнэ гэж... Англиин коммунистнуу... «Морнинг стар» газетэ о... солон тэмдэглэнэ.

Н. ЧИГИРЬ,
В. ХАРЬКОВ,
В. СЕРОВ.
(ТАСС).

ШУХАЛА ЗҮБШЭЛНҮҮД

Урда Вьетнамай хоёр талын хоорондохи зүбшэлнүүд Париж шадарай Сель Сен-Клу гэжэ hууринда мартын 19-дэ эхилээ. Тэрээндэ Урда Вьетнамай Республикын Саг зуурын Революционно правительствын ба Сайгоной захиргаанай делегацинууд хабаадана. Вьетнамда дайн байлдаа болюулха, эб найрамдал hэргээн тогтоохо тухай хэлсээнэй ёhоор үнгэргэгдэжэ байhан эдэ зүбшэлнүүд Урда Вьетнамай дотоодын политическэ асуудалнуудые гуримшуулха зорилготой.

Хүн зондо демократическа эрхэ ба сүлөө хангаха, эблэрэлгын ба үгэеэ ойлголсолгын национальна соведые РЮВ-эй ВРП-гэй, Сайгоной захиргаанай ба бэеэ абанги этэгээдүүдэй эб адли тоотой түлөөлэгшэдhөө байгуулха, эсэстэнь Урда Вьетнамда сүлөөтэ ба демократическа hунгалта эмхидхэхэ гээшэ эдэ бүхы асуудалнууд соохоо эгээн лэ шухала удха шанартай.

Дэлхэйн олониитэ ба хэблэл Сель-Сен-Клудахи зүбшэлөөн ехэ удха шанартай гэжэ тоолохо зуураа, январиин 27-до баталагдаhан Парижска хэлсээе бэелүүлхэ хэрэгтэ энэ зүблөөн шухала ушар боложо үгэнэ гээд онсолон тэмдэглэнэ. Мүнөөнэй зүбшэлнүүд «Парижска хэлсээгээр заагдаhанай ёhоор, Урда Вьетнамай арадай өөрыгөө тодорхойлхо эрхые лаблаха хуралдаан болохо зэргэтэй» гээд «Нью-Йорк таймс» тоолоно.

Гэбэшье эдэ зүбшэлнүүдэй үедэ хаража үзэгдэхэ ёhотой асуудалнуудта хоёр талын ондо ондоогоор хандадаг байhаниинь түрүүшын заседани дээрэ элирээ. Зүбшэхэ зүйлдэ оруулагдаhан асуудалнуудые үнэн сэхээр, таатайгаар шиидхэхые РЮВ-эй ВРП-гэй делегациин ехээр эрмэлзэжэ байхада, Сайгоной захиргаанай делегаци Парижска хэлсээндэ огто тааруугүй хараа бодол баримталhан байна. Урда Вьетнамай хүн зондо демократическа сүлөө олгохо тухай асуудалай тусгаар шухала удха шанартай байгаашье hаань, энэ асуудал зүбшэн хэлсэлгэhээ зай... хые Сайгоной захирга... делегаци эли бодоор оро... но.

Тиихэтэй хамта Сайгон... засагаархид Урда Вьет... май хүн зоной юрын дем... кратическа эрхые дарал... байhаар. Тэдэнэр зугад... нютагаа урилагшадые хой... районууд руу бусаахаhаа ... сана. Сайгон шадарай ра... онуудта тэдэниие хүсөөр ... рижа hуулгана. Сайгон... түрмэнүүд ба концентрац... онно лагерьнуудта поли... ческэ хэрэгээр хэдэн ... мянган хүн hуужа бай... РЮВ-эй ВРП-гэй хина... доро байдаг сүлөөлэгдэ... газар нютагуудта Сайгон... сэрэгүүд зэбсэгтэ добтол... нуудые хэжэл байhаар, ... хэдээ Холбоото Штадууд... нюусаар үгтэдэг буу зэб... ба сэрэгэй техникые хэр... лэнэ. Сайгоной засаг... дай эдэ ябуулганууд «Ур... Вьетнамдахи оршон бай... лые бүри орёо ба аюу... болгоно» гээд РЮВ-эй ВР... гэй делегаци онсолон ... дэглэhэн байха юм. ... ябуулгануудынь Сель-С... Клудахи зүбшэлнүүдтэ ... руугүй муугаар нүлөөлж...

Мүнөөнэй зүбшэлдэ ... хэшээлнүүдэй тохёолд... байhые ойлгодог бай... дэлхэйн олониитэ ... Парижай хэлсээнэй ёh... бодолтой шиидхэбэри ... тала гаргаха бэзэ гэжэ ... дана.

Хилын саанаhаа
радио • телефон • телеграф

УЛААН-БААТАР

Монголой малшадай халуун хаhа

ТАСС

Харюусалгатай хаhа — малай үбэлжэлгэ дүүрэжэ, нарай түл абалгын халуун хаhа Монгол ороной хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдтэ, госхозуудта ерэбэ. Энэ халуун хаhаяа амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэнь гүрэн түрэ хүдөөгэй ажалшадта ехэ туhа хүргэнэ. Нарай түлнүүдэй байранууд заhабарилагдаа, тэжээл шэрэжэ оруулагдаа. Хүдөө ажахын бусад hалбаринуудай ажалшад, ревсомолшууд, хото городуудай зон малшадта туhална.

Байгша ондо МНР-эй малшад 8 миллионhоо үлүү толгой нарай түл абажа, гарза хоролтогүйгөөр харууhалха түсэбтэй.

ТОКИО

ЯПОНОЙ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

«Япон-совет эб найрамдалта договор дары түргөөр баталхын тула Советскэ Союзда албанай хэрэгээр ошохо гээшэ гол зорилгомни болоно», — гэжэ Японой премьер-министр К. Танака, япон-совет харилсаан тухай депутат-социалист С. Кавамурай асуудалда Японой парламетын советнигүүдэй палатын бюджетнэ комисси дээрэ харюусахадаа, мэдүүлбэ.

Хоёр ороной аша туhада, хани барисаанай ба хүршэ ёhоной аша туhада Советскэ Союзтай экономическа харилсаагаа хүгжөөхые правительствамнай хүсэнэ гээд премьер-министр хэлээ.

Хэзээ Советскэ Союзда ошохобта гэhэн асуудалда харюусахадаа, Японой премьер-министр иигэжэ хэлэбэ: «Мүнөө парламентын сессиин боложо байhан дээрэhээ болзор хүсэд тодорхойлогдоогүй. Хэрэгтэй болоо hаань, Советскэ Союзда ошохоор хододоо бэлэмби».

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй Японой элшэн сайд К. Ниидзэки уулзажа, премьер-министр К. Танакын бэшэгые барюулhан ушар Японда халуунаар угтагдаа гээд Токиогой «Майнити» газетэ тэмдэглэнэ. «Энээнэй hүүлээр япон-совет харилсаан улам түргөөр hайжарха аабза гэжэ hанагдана», — гээд, газетэ бэшэнэ.

НЬЮ-ЙОРК

Нью-Йорк хотын түлхюур — совет командада

ТАСС

Нью-Йоркын мэр Джон Линдсей Холбоото Штадуудта ошоод мүрысэжэ байhан совет эхэнэр гимнастнуудай командада түрэл хотынгоо түлхюур баярай оршон байдалда барюулба. Совет командын капитан Людмила Турищева мэрhээ энэ бэлэг абаба. Совет спортсменүүд США-гай элдэб хото городуудта мүрысэhэн байна. Харин эндэ «Мэдисон сквер гарден» гэжэ зал соо мэргэжэл шадабаряа харуулха юм.

НЬЮ-ЙОРК

Дипломатическа харилсаа тогтоохын түлөө

ТАСС

Холбоото Штадууд ба Кубын хоорондо дипломатическа харилсаа тогтоохын тула американ арадай диилэнхи хубинь тэмсэнэ.

Луис Харрисай албанай үргэн ниитэ улад зоной дунда үнгэргэhэн асуултын дүнгүүд иимэ байба. Асуултада хабаадагшадай 55 процентнь США-гай ба Кубын хоорондохи дипломатическа харилсаа hайжаруулхын түлөө дуугаа үгөө. Кубатай дипломатическа харилсаа тогтоохые хүсэгшэд иигэжэ мэдүүлнэ: «Уласхоорондын оршон соо үни хада мэдэрэгдэhэн оронине Холбоото Штадуудай тоонгүй баhажа байhаниинь энеэдэтэйл».

Ханойн hургуулинуудай hурагшад болон багшанар январь hараhаа эхилээд, американ бомбодолгонуудай үедэ hандаргагдаhан hургуулиин байшангуудые hэргээн бодхоолгодо ажаллаhан байна. Тиигэжэ тэдэнэр арбан hара соо таhалдуулагдаhан hуралсалаа эхилбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ханойн hургуулинуудай барилга.

ЦБ—АПН-эй фото.

КИТО

ЭКЛА-гай СЕССИ НЭЭГДЭБЭ

ТАСС

Латиин Америкын оронуудай хэрэгүүдые эрхилдэг ООН-ой экономическа комиссиин (ЭКЛА) XV сесси Эквадорой ниислэл хотодо нээгдэбэ. Тус комиссиин байгуулагдаhаар 25 жэлэй ой эдэ үдэрнүүдтэ гүйсэхэ юм. Латиин Америкын 24 ороной, Холбоото Штадуудай, Канадын, Франциин, Великобританиин, Голландиин делегацинууд. ООН-ой Генеральна секретарь Курт Вальдхайм ба уласхоорондын зарим эмхинүүдэй түлөөлэгшэд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана.

Латиин Америкын оронуудай экономическа хүгжэлтын, тэдэнэй Холбоото Штадуудтай харилсаанай, хүгжэжэ байгаа оронуудай байгаалиин баялигуудые сахин хамгаалгын асуудалнууд сесси дээрэ зүбшэлэгдэхэ.

Латиин Америкын оронуудай экономикын амжалтатайгаар хүгжэхэ, арадуудайнь аша туhада эдэ оронуудай национальна баялигуудые ашаглаха тухай таараха шиидхэбэринүүд сессиин хүдэлмэрилхэ үедэ абтаха байха гэжэ Эквадорой президент Гильермо Родригес Лара сесси нээхэдээ, найдажа байhанаа мэдүүлээ.

ООН-ой Генеральна секретарь Курт Вальдхайм сесси дээрэ үгэ хэлэхэдээ, экономическа амжалтата хүгжэлтын хэлбэришэгүй эрхэ нүхэсэл болохо уласхоорондын эб найрамдал бэхижүүлхыень сессидэ хабаадагшадые уряалба.

Чилиин түлөөлэгшэ Эрнан Сант Крусай үгэ хэлэхэдэнь, суглараагшад халуунаар угтаа. Социалис оронуудтай харилсаагаа үргэдхэхэ шухала гэжэ тэмдэглээд, Латиин Америкэ тушаа США-гай ба империалис бусад гүрэнүүдэй шэнэ түхэлэй колониальна политика бэелүүлдэгыень эрид буруушааба.

Арадай нэгэдэлэй правительствада эсэргүүгээр «Интернэшнл телефон энд телеграф корпорейшн» гэжэ американ корпорациин үгэсөөн Латиин Америкын оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гай монополиин бүдүүлигээр хамааралсадаг байhые гэршэлнэ гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Монополинуудай hүйдхэлтэ ябуулгада эсэргүүгээр ЭКЛА тэмсэхэ ёhотой гээд Эрнан Сант Крус мэдүүлhэн байха юм. Латиин Америкэ ООН-до өөрын нютагай эмхитэй байха зэргэтэй. Холбоото Штадууд, Великобритани ба империалис бусад гүрэнүүд тус эмхидэ орохо ёhогүй гээд тэрэ мэдүүлээ.

ЭКЛА-гай сесси хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлhээр.

ФРГ-гэй, ГДР-эй хоорондохи договорые зүбшэлнэ

ФРГ-гэй ба ГДР-эй хоорондохи харилсаанай үндэhэ hуури тухай договорые бундестагай эрхын асуудалнуудые шиндхэдэг комисси зүбшэлжэ дүүргэбэ. Договор ФРГ-гэй конституциин үндэhөөр зохёогдоhон байна гэжэ комисси баталба. Правительствада ородог СДПГ-СВДП-гэй бүлэглэлэй түлөөлэгшэдэй олонхиин дуугаар иимэ шиидхэбэри абтаа. Правительствада ороогүй ХДС/ХСС-эй түлөөлэгшэд буруушаагаа.

БЕЙРУТ

Израилиин харата ябуулганууд

ТАСС

Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүд Ливанай газар дайда дээрэ hүйдхэлтэ, тагнуулай харата ябуулгаа үргэлжэлүүлhээр. Мартын 23-да Израилиин уhан доогуур ябадаг онгосо Урда Ливанай хилэ шадараар тагнуул хэhэн байна. Израилиин сэрэгэй самоледууд Ливанай газар дээгүүр ниидэбэ. Энэ үдэр Израилиин сэрэгэй самоледууд Сайда, Набатия, Марджаюн, Бинт-Джбейль хотонууд дээгүүр харагдаhан байгаа.

НЬЮ-ЙОРК

Камбоджые бомбодоhоор

ТАСС

Мартын 23-да Камбоджын сүлөөлэгдэhэн районуудые американ авиаци, тэдэнэй дунда стратегическэ «В-52» түхэлэй бомбардировщигууд зэрлиг бүдүүлигээр бомбодоно гээд США-гай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин түлөөлэгшэ Гонолулуhаа мэдээсэнэ.

ДАККА

Үнэн зүрхэнэй туhаламжа

ТАСС

Национальна хубилалтануудые бэелүүлхэдэнь, Советскэ Союз Бангладешэй Арадай Республикада ехэ туhа хүргэнэ гээд БПИ-гэй информационно агентство дамжуулна. «Үндэр мэргэжэлтэй национальна кадрнуудые бэлдэлгэ хүгжэжэ байгаа олонхи оронуудта, тэдэнэй дунда, Бангладештэ шухала асуудал болоно. Энэ асуудалые амжалтатайгаар шиидхэхэдэнь СССР туhална», — гэжэ агентство бэшэнэ.

Нёдондо жэл Муджибур Рахман Советскэ Союзда ошоходоо, харилсаа хэхэ хэлсээ баталаа hэн. Промышленна үйлэдбэриин элдэб hалбаринуудта хүдэлхэ мэргэжэлтэдые hургахын тула hуралсалай түбүүдые байгуулхаар тус хэлсээн дотор хараалагдана. Мүнөө совет мэргэжэлтэд Бангладештэхи хани нүхэдөө hургана.

ДЕЛИ

Индира Гандиин мэдүүлгэ

ТАСС.

«Хархис хүсэнүүдэй hаад тойбо татаха hэдэлгэ хээшье hаань, Инди шэлэhэн замhаа — социализмын замаар дабшалгаhаа хадуурхагүй юм», — гэжэ премьер-министр Индира Ганди, Пенджаб штадта болоhон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, мэдүүлээ.

Социальна дэбжэлтын, ороной экономическа бэеэ даанхай байдалай түлөө эрид шууд тэмсэхэ шухала гэжэ Индиин правительствын толгойлогшо тэмдэглэбэ. Социально-экономическа программа бодото дээрэнь залан сэхээр бэелүүлхые Индиин правительство шиидэнхэй гээд Индира Ганди хэлэhэн байна.

Гадаадын политикын асуудалнууд тухай хэлэхэдээ, эб найрамдалтайгаар, хани барисаатайгаар бүхы арадуудтай ажаhуухые Инди хүсэнэ гээд Индира Ганди тэмдэглээ.

НЬЮ-ЙОРК

ЮУМЭНЭЙ ҮНЭ ХҮНДЭРНЭ

ТАСС

Үнгэрhэн жэлдэ Холбоото Штадуудта юумэнэй үнэ хүндэрhэн, налог татабари дээшэлhэн байгаа. Нью-Йорк хотын засагаархидай тоолон гаргаhанай ёhоор, 1972 ондо дүрбэн хүнhөө бүридэhэн американ бүлэ хоолойгоо тэжээхын тула, 1971 онойхидо орходоо, 800 шахуу ехэ доллар гаргашалха ушартай болоhон байна.

Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэн 7 процентээр хүндэрөө. Хубсаhа хунар 3 процентээр үнэтэй болоо. Медицинскэ хангалга —3 процентээр, транспортаар ябалга 16 процентээр хүндэрөө.

* * *

ЛОНДОН. (ТАСС). Англида юумэнэй үнэ саг үргэлжэ хүндэрнэ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, байгша оной февраль hарада юумэнэй үнэ 8 процентээр ургаhан байна.

Мяханай үнэ, нёдондо жэлэйхитэй жэшэхэдэ, 41,3 процентээр хүндэрөө.

ПРАВДА БУРЯТИ...

Нэгэдэхи хуудаh... КПСС-эй обкомдо... АССР-эй Министр... Советдэ. Тарилан саб... лан hайжаруулха... хоёр hара — сугл... Сибирь болон Алас-Д... фрезеровщигуудай... конкурс.

Хоёрдохи хууда... А. Белякова «Балт... дүүрай хүн болон»... статья. Городой ... эдэбхитэдэй суглаан ... мэдээсэл. Орон доторой...

Гурбадахи хуудаh... «Эрдэмтэ ба багша... статья. Хилын саана... Уласхоорондын шэнжэ...

Дүрбэдэхи хуудаh... Нютаг нютагай h...

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАМ...

Улаан-Үдэ харуул...

19.00 — Телепанора... 19.20—Уласхоорндын ш... жэлэл. (буряадаар). 19.40 ... «Факел»—залуушуулай ... грамма. 20.20 — «Бай... ансамблиин концерт.

„Спортлото"

«Спортлотогой» энэ ... мартын 20-до үнгэргэгд... наймадахи тиражан дүн... гаргагдажа, шүүбэрин ... жээнүүд тодорхойлогд... Тиигэжэ зургаан номер ... hан хүн табан мянган ... риг, таба — 4370, дүрб... 57, гурба — 3 түхэриг ш... хэ болоно.

Редактор

Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной мартын 27. ● 4-дэхи хуудаhан ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-04392. Заказ № 184...